

№: 210, 222, 229, 230, 243, 259

Posta
 Helyi és külföldi feliratos leveleknek nem fogadjuk el.
 — Kéziratok megőrzését és visszafordítását nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Mészáros Ernő. Főtitkár: Szerkesztő: János Péter. Budapesti szerkesztő: H. H. Szegedi Ernő. Strada Cobaltzeas 14.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Cluj, Str. Baron L. Pop 19. Telefon: 18-60. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 4, fél-évre 12, egészévre 20 dollár. Hirdetések díjszabás szerint. Az „Uj KELET” a transilvaniai és bansági sajtóság egyetlen politikai napilapja. Cikkeinek utannyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ESZÉK-KELETI NAPILAP

Ara 5 lej

Szerda, 1937. szeptember 1.

5697. ÉV. ELÜL 25. K. ÉVF. 198 SZAM.

Csang-Kaj-Sek marsall:

„Nemzetközi beavatkozásra van szükség a kínai-japán háborúba”

Kína megfenyíti a német kormányt. Általános mozgósítást rendelt el a nankingi kormány

Nanking, augusztus 31. Csang-Kaj-Sek marsall a Reuter-ügynökségnek adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a hadüzenet nélkül megindult kínai-japán háborúban nemzetközi beavatkozásra van szükség. Ez nemcsak Kína biztonsága, hanem a világ béke megőrzésére is szükséges volna. A konfliktus eddigi eredménye a kínai nép egyesülése volt az engesztelhetetlen ellenséggel szemben, amely nem veszi tekintetbe a nemzetközi törvényeket és az emberi jóérzést. Bebizonyult Japánnak az a szándéka, hogy Kína fontosabb katonai kikötőit lerombolja. Jóllehet Japán pillanatnyilag erősebbnek látszik, Kína visszatartja, hogy alávesse magát annak a bánásmódnak, amelyben Japán részesíteni szokta. Japán saját befektetéseit tette tönkre Kínában és saját kereskedelmi lehetőségeit olyan országban, ahol kétségen kívül biztosítani tudta volna magának a kereskedelem monopóliumát, ha bölcs, udvarias és tisztellettjes, emberi méltóságra valló módon járt volna el. A marsall még hozzátette, hogy csak akkor válaszol arra a kérdésre, mely az ellenségeskedéseknek bizonyos feltételek melletti felfüggesztésére vonatkozik, ha a japánok végzetnek ennek a lehetetlen helyzetnek, amelyet Kínával és az egész világgal szemben teremtettek.

A marsall hozzátette még, hogy nem lehet tudni, mi fog történni az idegen népekkel, ha Japán fog uralkodni Kína fölött. Nem kell különös találgatás annak megállapításához, hogy politikai szempontból milyen következményei volnának ennek.

Az állítólagos titkos záradék

A Yomiuri japán napilap, mely Sanghaiban jelenik meg, az orosz-kínai meg egyezés három titkos pontját közli a következőkben:

1. Kölcsönös megnevezési egyezmény és fegyveres együttműködés kötelezettsége a támadó ellen, Belső, vagy Kül-Mongóliába való behatolása esetén.
 2. A szovjet katonai tanácsosokat is kiűzi az előző pontokban meghatározott fegyver, lőszer, élelem és petróleum-anyagok mellett a kínai hadsereg számára.
 3. A nankingi kormány hivatalosan elismeri a kínai kommunista pártot, a kormányzásban való együttműködés jogával és azzal a kötelezettséggel, hogy a nankingi kormány nem köt egyezményt valamely harmadik hatalommal a kommunizmus ellen.
- A Japán Times azt hiszi, hogy az egyezmény Kína szovjet felé irányuló politikájának csődjét jelenti. Kínának nem sikerült megnyerni a szovjeteket olyan egyezmény aláírására, mely katonai segítségnyújtást biztosít, hanem csak megnevezési szerződéssel kellett megelégednie, mely nem jelent pénzügyi támogatást és igen kevés a gyakorlati értéke.

A kínai nagykövét informálja a német kormányt

Tokiói politikai körökben nagy elégtellel veszik tudomásul azt a berlini hírt, hogy a Harmadik Birodalom az orosz-kínai egyezmény hírére meg akarja erősíteni a Berlin-Tokió tengelyt.

A Havas jelenti Berlinből: Tien-Fong-Csen dr., Kína berlini nagykövete ma felkereste von Mackensen külügyi államtitkár, akit hivatalosan tájékoztatott a kínai-orosz megnevezési szerződés létrejöttéről. A Kínai követ ismertette azon okokat, amelyek kormányát az egyezmény megkötésére késztették. Állítólag Tien-Fong-Csen felhívta Mackensen figyelmét arra, hogy a német sajtó igen kevés megértést mutat Kína iránt. Berlini kínai körök értésére adták, hogy ha a német sajtó tovább folytatja támadásait, Kína következetesen szorosabb fogja fűzni viszonyát a szovjetekkel. E körök hangoztatják azt is, hogy ilyen orientáció kellemetlen kihatással lenne Németország gazdasági helyzetére. Jól értesült helyről azt állítják, hogy von Mackensen rövidesen Berchtesgadenbe utazik, hogy Hitler kancellárt tájékoztassa a kínai-német kapcsolatok alakulásáról.

Japán sikere

Sanghai, aug. 31. A sanghaji fronton tegnap délután 6 óráig ma délig csend volt, de a várostól északra véres harcok

folytak. Az északi pályaudvart japán repülők bombázták és hatalmas kárt tettek abban. Bombákat dobtak le a Yangtsepu negyedre is, ahol több ház kigyulladt.

A japán repülők ma hajnalban két ízben is megjelentek Kanton fölött. Egyik japán gépet lelőtték és legénységét megölték.

A japán főhadiszállás jelenti, hogy a japán csapatok lassan nyomulnak előre a Tiencsin-Pukau vonalon, délkeletirányban. Liuquantunt kemény harcok árán elfoglalták. További harcok folytak Pekingtől keletre. A Mongóliából érkező hírek ellentmondóak. Mégis tudni vélik, hogy a Kusung hadserege és az északkeleti japán seregek között helyreállt az összeköttetés. Ez azt jelentené, hogy a japánok teljesen uralják a Kalgan-Peking vonalat.

A 29-ik kínai hadosztály parancsnoksa megerősíti a hírt, hogy a kínai haderők augusztus 28-án kiűrtették kalgan és csungji állásaikat, amelyeknek további megtartása lehetetlen volt.

Általános mozgósítást rendelt el a nankingi kormány

Nanking, augusztus 31. A kormány 18 évtől 45 évig az összes ép férfiakat mozgósítani akarja. A kínai központi kormány rendeletet adott ki, amelyben engedélyezi az összes fegyverviselésre alkalmas férfiak besorozását.

Kínai repülők bombázták a Hoover

Sanghai, augusztus 31. Kína hivatalosan vállalta a legteljesebb felelősséget a President Hoover hajó bombázása miatt és kész kártérítést nyújtani a tulajdonosnak.

A kínai kormány tárgyalásokba kezdett az Egyesült Államok ügyvivőjével a President Hoover hajó bombázása ügyében. A kínai külügyminisztérium utasította washingtoni követét, fejezze ki sajnálatát az incidens felett.

A kínaiak azt állítják, hogy amikor a japán hajók ellen támadást vezettek és amikor bomba esett a President Hoover amerikai hajóra, eltaláltak egy japán hajót is. A japán hajón többen megsebesültek. Ezzel szemben a japánok azt állítják, hogy lelőtték egy kínai repülőt.

Az itteni konzuli testület tiltakozását jelentette be Hasegawa japán tengernagy-nál, amiért a semleges kereskedelmi hajók számára lehetlenné teszik a Szuceu folyótól északra fekvő dokkok megközelítését.

„Háboru idején ne mulassanak”

50 kínai diákból álló csoport kikergette egy mulatóhely 100 főnyi közönségét, azt hangoztatva, hogy a jelen körülmények között nem engedhetik meg a kabarek működését. Verekedéssé fajult az incidens, többen megsebesültek. Egyik kínai nemzeti egyesület, amelynek

elnöke Csang-Kaj-Sek marsall felesége, arra kérte a kormányt, zárassa be a mulatóhelyeket.

Kifosztották és elhurcolták a francia szerzeteseket

Több, mint ezer kínai rabló megtámadta és kifosztotta a Peking közelében levő francia misszionárius szemináriumot. A banditák több szerzetest magukkal hurcoltak és váltóságdíjat követelnek értük. A japánok csapatokat küldtek ki a rablók elfogatására.

Kínai jegyzék a Népszövetséghez

Genf, aug. 31. Koo, Kína népszövetségi delegátusa, jegyzékét nyújtott át a főtitkárságnak, amelyben ismerte a július 7 óta lezajlott eseményeket. A jegyzék megelégszik az események felsorakoztatásával, de nem közöl felhívást a Népszövetség tagjaihoz és nem is kéri a konfliktus tárgyalásának a népszövetségi tanácsülés programjába való felvételét.

Sanghai, augusztus 31. A japán repülők ma Yanghang helységet bombázták Usung mellett. Több, mint 200 parasztot megöltek a bombák.

Horthy Miklós németországi és svájci utja

Bécs, augusztus 31. Lapjelentések szerint Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, aki Salzburgban megtekintette a Jedermann szabadtéri előadását, Friedrichshafenbe utazott, ahol két napot fog eltölteni. Németországból a magyar kormányhoz néhány heti tartózkodásra Svájcba utazik.

VILAG TÜKRE

A négyéves terv Németországban

A német fölalatti mozgalom egyik névtelen katonája, egyik a sok közül, akire minden percben rácsaphatnak a Gestapo ügynökei, csempészte át a határon az alábbi jelentést. Ez egyszer nem nagypolitikáról van benne szó, apró személyi élmények csupán, de rendkívül jellegzetesek a vaj- és husnélküli, ezzel szemben ágyuban és géppuskában oly gazdag Harmadik Birodalomra.

Ugy élünk itt, — írja — mint valami elhagyott szigeten. Csak azt érti meg az ember, amit maga lát, vagy maga ér meg. Csupa kicsinységbe ütközünk, de ha a kavicsot kavicsához illesztjük, a valóságban tarka mozaikké lesz belőle. És ha még hozzávesszük mindazt, amit a propagandaminisztérium nyilvánosságra hoz, mingyárt megértjük, hogyan akadályozzák meg a való helyzet fölismerését.

Milyen ez a való helyzet? A külföldi, aki Németországba jön és csak felületesen nézi a dolgokat, sohse jöhet rá. A szálodában mindent bőségesen kap: reggelire vaját és tojást, a kenyér fehér és az étel jó. Nem tudhatja, hogy azelőtt minden 20—30 százalékkal olcsóbb volt. A kirakatok tele vannak áruval és egyenesen csábítják a vevőt. Csak egy tűnhetik fel nekik, ha kissé figyelnek, hogy nincs többé hangos, korlátlan öröm, ahol örömet lát, egyenruhás emberek vannak, a többiek helyesebbnek tartják, ha halkabban beszélnek.

Mi a feltűnő homlokzat mögött élünk. A mi számunkra nincs az egyenletes ellátás, mint a szállodákban. Egyszer az egyik dolog hiányzik, másszor a másik. Elmegyünk a legközelebbi faluba és ha szerencsénk van, ott megkapjuk a kívánt árut. A vajnál azonban megkérdézik, benne van ön a jegyzékben? Mindenkinek egy kereskedő jegyzékbe kell tartoznia, aki a szükségletnek körülbelül 60 százalékát fedezi. Az ember azután elvonul a vajadagjával, amely igen sárge és igen keves tiszaságu. A munkanélküliek számára nincs többé olcsó margarinutalvány. Ma már 35 pfennig helyett 70 pfennig fizetnek a margarinért. Van egy eljárás, mely a hulladékból újból kivonja a margarint. Elképzelhetjük, hogy milyen. Hust olyan vesznek, amilyen éppen van és a választék nem tulnag. A kolbászárú rosszabb lett, még a hallei náciap is morog miatta. A kenyér minősége megromlott, mert csak három nappal a sütés után árusíthatják. A pékek panaszkodnak, hogy a liszt rosszszul ragad. Gyakori dolog, hogy a fekete kenyér a kézben török össze. A szemlye viszont attól fehér, hogy tiz százalék kukoricalisztet kevernek hozzá. Tésztanemű nincs és csak rosszabb minőségű rizs van az üzletekben. Az éttermek menüi igen egyszerűek. Egész sor városban nem irnak már étlapot. A különböző évszakok különböző étlapokat propagálnak: „Egyetek kelkáposztát.” Propaganda-autóra szert konyhák járnak be az országot, hogy a háziasszonyokat meggyőzzék arról, hogy a tengeri hal egészségesebb, jobb, mint a hus, a vaj és a tojás.

Ehezünk? Nem mondhatnánk, de nyomasztó hiányok vannak és nagy a rossz-kedv.

A cigaretták árát nem szabad emelni, de könnyebben lettek s nem illenek többé a dobozukba. A szivarok is „megkönnyebültek”. Azt a szót, hogy pótananyag, nem szabad használni, csak műanyag és ipari anyag van. Göring szerint ugyanis a pótananyagok a német művészi alkotás termékei. A farostokból készülő textiliák gyár-

ORSZ. SZÉCHÉNYI-KÖNYVTÁR
 Hírlapok — folyóiratok
 1937. 9. 10. 115

tása fokozott erdőirtáshoz vezet, ebben az évben a tavalyi mennyiség 150 százalékát vágják ki, holott már tavaly is rablógazdálkodást üztek. Fahány van mindenütt. Tiszta gyapju, vagy gyapot nincs többé, 40 százalékos idegen anyagot kevernek hozzá. Csaián és vászson nem kapható. Egyre nagyobb mértékben dolgozzák fel a gyapothulladékot. Ezek a gyártmányok persze mind rosszak. Senki sem tudja, hogy az új szöveteket hogyan kell tisztítani és mosni, mert az eladók nem világosítják fel a vevőket az összetételről. Ha kimossák őket, a színek összefutnak. A reklamáció céltalan, hatása csak annyi, hogy szidalmazza a négyéves tervet.

Az örsze a cipőgyárak műbőr-cipőket dobna majd a piacra. A bőrhulladékot megőrlik, műanyaggal keverik és azután préselik. Ebből lesz az a bőr, amely állítólag jobb és tartósabb az igazi bőrnél.

A nyersanyaghiány és a sokféle rendelet groteszk állapotokra vezet. A szögesdrót, amelyre a parasztnak tavasszal van szüksége, csak ősszel áll rendelkezésre. Egy középnapigazságú tüzet, amely 1936 októberében 1937 márciusára negyven konyhai tüzhelyet rendelt, áprilisi reklamációára azt a választ kapta, hogy negy tü-

z- helyet már leszállították és kettő van. Amikor a tüzhelyek megjöttek, azok a részek, amelyeket eddig krómozta, fekete voltak lakkozva, de az ár ugyanaz volt. A kölni Ford-művek egy idő óta gumikerekek nélkül szállítják az autókat a vízszeladókra. Ezek azután, ha tudnak, szereznek gumikereket.

Az árrögítés megakadályozza a drágítást. A textiliparban úgy segítenek ma-gukon a gyárosok, hogy bizonyos szöveteket teljesen kiárusítanak és ugyanezeket azután más név alatt hozzák forgalomba. Az új névre a régi ár nem vonatkozik. Az árrendelekek eredménye mindenütt a minőség romlása. Magánépitkezés ma már csak külön hatósági engedéllyel lehetséges. Ha pedig meg van az engedély, kezdődik a hajszja a szükséges vasztraverek után. Féléves szállítási határidő szinte szabály már.

Amikor legutóbb falun jártam és egy öreg paraszttal beszéltem, aki éppen a libát etette, azt mondotta: „kitinó ez a libaeledel, csak a libák nem zabálják“. Az új erőtakarományban ugyanis egy mákszemnyi gabona sem volt.

Valóban, a mi új Németországunk szebb és boldogabb lett...

Számok a vajudó Palesztina életéből

Haifa, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) A Jewish Agency a múlt hónapban nyújtotta be a Népszövetség genfi főtittkarságához jelentését, melyből az alábbi általános édeklődésre számot tartó adatokat emeljük ki. Mint általános ismert tényt említtjük meg, hogy az 1931. év végén 174.610 főnyt számláló zsidó lakosság 1935. év végén 375.000 főre 1936. év végén 404.000 főre emelkedett, ami Palesztina (Transzjordánia nélkül) 1936 év végi összlakosságának (1 millió 320.000 lélek) 30,6%-át teszi ki.

A zsidó lakosságnak cca 33%-a 15 éven aluli
A zsidó lakosságnak cca 52%-a 15-45 év közötti
A zsidó lakosságnak cca 15%-a 45 éven felüliekből áll.
Természetes szaporodás arányszáma 1936-ban a zsidó lakosságnál 21 ezrelék a nemzsidóknál 32 ezrelék!

Ezzel szemben a gyermekhalálozási aránya a zsidóknál 68 ezrelékre esett, amit az 1923-i állapotokkal szemben 50%-os javulást jelent!

A lakosság eloszlása városokban és falvakban

Város neve	Zsidók lélekszáma	Zsidók százalék aránya a város lakosságával szemben	Palesztina összlakosságához viszonyított százalék
Tel-Aviv és környéke	148.000	100%	36,7%
Jeruzsálem	75.000	60%	18,5%
Haifa és Akkókölyg	55.000	52%	13,8%
Jaffa	18.000	25%	4,4%
Tiberiás	7.000	63%	1,7%
Sfat (Safed)	2.000	21%	0,5%
Egyéb városi telepek	1.000	—	0,2%
Falvak	98.000	14%	24,3%
Összlakosság	404.000		100,0%

Tehát a zsidó lakosság háromnegyed része városokban lakik, míg egynegyede falvakban és tanyákon.

Az 1931 után nagy lendülettel megindult bevándorlás, az ismert okok miatt, 1936-ban nagyon visszaesett s az 1935-ben bevándorolt 61.851 főnyi zsidó bevándorlóval szemben 1936-ban csak 29.727-en érkeztek az országba. Az 1936-ban bevándoroltak %-os arányszáma a következő:

Lengyelországból	39%
Németországból	27,3%
Romániából	4,9%
Csehszlovákiából	2,6%
Egyéb	26,2%

A Haavara németországi vagyonmentő társaságnak 1936-ban 1.600.000 Lstg. értékű vagyont sikerült az országba kihozni.

Az 1936-ban a zsidók által eszközölt földvásárlások 18.146 dunamot tettek ki, 158.825 palesztinai font értékben. (1920 óta összesen 686.000 dunam 7.800.000 p. font értékben került zsidó tulajdonba Palesztina öszteterületre, mintegy 26 millió dunam, melyből állami szaki érték szerint cca 8 millió dunam a megmunkálható terület.

A palesztinai narancstermelés Olasz- és Spanyolország után a harmadik helyen áll a világon és ezért nem érdektelen, ha közöljük, hogy az 1936-37-es termelési időnyben mintegy 10,2 millió láda narancsot exportáltak cca 4 millió p. font értékben és az export 60 százaléka zsidó termelés eredménye volt.

Nó a zsidó munkások száma Az arab zavargásoknak egyébként az elszentvedett károk mellett az az eredményük is volt, hogy a zsidó munkások száma a narancsültötvényeken örvendően megszorodott.

Ezt a tényt a következő kis szemléltető táblázat mutatja:

Ültetvény neve	Zsidó munk. 1936 márc	Arab munk. 1937 márc	Zsidó munk. 1936 márc	Arab munk. 1937 márc
Petach Tikva	765	2525	3426	467
Rechovoth	653	748	1965	663
Nesz Cion	565	1029	926	951
Chederea	436	472	1367	511
Rison Lecion	334	625	1100	724
Összesen:	2753	5399	8804	3316

Végül említésre méltó adat, hogy 1936-ban különböző építkezésekbe befektetett zsidó tőkék összege mintegy 5 millió p. fontot tett ki. Mindezek a számok a fejlődésnek olyan lehetőségét igazolják, melyet mesterségesen emelt gátakkal csak feltartóztatni lehet, de amelyet megsemmisíteni nem lehet.

Wiesel Zoltán

Mindenkinek
legdrágább kincse az
Egészség
hogy biztosan megőrizhesse. Olvassa rendszeresen az Egészség című közegészségügyi folyóiratot. Megjelenik egyszer havonta, előfizetési díj egész évre 110 lej. Megrendelhető a kiadóhivatalnál Cluj, Calea Regale Ferdeaszad 54. Telefon 972. Kérjen mutatvány-számot.

2:1 alapon akarnak megegyezés kötni az arabok a zsidókkal

Az indiai kongresszus elnöke a zsidó-arab megegyezés kérdéséről

Bombay, augusztus 31. Pandét Nehru, az indiai nemzeti kongresszus elnöke nyilatkozatot adott a palesztinai helyzetről egy külföldi lap munkatársának. Többek között megállapította, hogy a Palesztina-probléma csak közvetlen arab-zsidó megegyezés útján oldható meg. Amikor ezt mondom — jelentette ki a kongresszus elnöke — prominens zsidók és arabok támogatására támaszkodom.

Londoni jelentés szerint a Times megállapítja, hogy az arabok körében tényle-

ges erőfeszítések történnek abban az irányban, hogy kompromisszumot kössenek a zsidókkal a felosztás elhárítása és fölöslegessételevé céljából. Az arabok azonban azt akarják, hogy a zsidók ismerjék el a mai helyzetet a lakosság között, ami 2:1 aránynak felel meg és ez az arány szolgáljon alapul a bevándorlás szabályozásánál is. Ezt a javaslatot tekintélyes arab vezetőkörök terjesztették elő. De a zsidók természetesen elfogadhatatlannak tartják ezeket a feltételeket.

Véres összetűzések Lengyelországban a karhatalom és a sztrájkoló parasztek között

Negyven halottla ven hivatalos bevalias szerint az összetűzésnek. Szélsőjobboldali zavargás Jugoszláviában

Varsó, augusztus 31. A lengyelországi parasztság sztrájkja véres összetűzésekben kulminált tegnap. A hivatalos „Pat“ távirati iroda ezzel kapcsolatban közli Szadkovszki tábornok-miniszterelnök nyilatkozatát, mely a következőképpen hangzik:

„A parasztsztrájk a tömegek polgári feyelmének bizonyítékaképpen sikertelen ségbe fult. Minthogy a városoknak élelemmel való ellátását nem sikerült megakadályozni, a néppárt tagjaiból összeverődött bandák zavargásokat akartak előidézni és erőszakosságra vetemedtek, sorozatos bűncselekményeket követve el.

Elzárta az utakat, felgyújtottak üzleteket, megzavarták a telefon- és táviró összeköttetéseket.

Fegyveres bandák támadták meg a rendőrsztagokat is, minthogy elbizakodottá tette őket az az álhir, hogy rendeletet adtak ki, mely megtiltja a rendőrségnek, hogy reagáljon. Csak az első sortüz után ismerték fel a félrevezetett emberek a helyzet súlyosságát, minthogy a rendőrség sortüzet adott le. Ennek a hazug hírek a következményeként

negyven ember meghalt, és harmincegy megsebesült.

A rendőrségnek továbbra is az a kötelessége, hogy a leghatározottabb eszközökkel lépjen fel a zavargókkal szemben.

Belgrád, augusztus 31. Az Avala távirati ügynökség jelenti: Valjevóban augusztus 28-án este a radikális unió gyűlést tartott. Az ellenzékiek, akik közé számos kommunista is keveredett, a környező kocsmákban és helységekbek rejtőztek el és adott pillanatban

tüntetés kísérletet meg, kövekkelt támadva meg a Zlatibor kávéházat, ahol a konferenciát tartották. A csendőrség szétzórta a tüntetőket, akik azonban a nem kielégítő uccai közvilágítást kihasználva, kövekkelt támadták meg a közbiztonság embereit és több revolverlövést adtak le és Szovjetorszorsztagot éltették.

Több csendőr megsebesült, köztük egy tiszt is. A törvényes felszólítások után a csendőrség fegyverét használta. Három ember megsebesült. A tüntetők azonnal szétoszlottak. A gyűlést nem szakították félbe. Az agitátorokat letartóztatták, a főbűnös Radomir Stefanovic orvos kivételével, akinek sikerült elszöknie.

Ha tulok gyomorsavtól okvetlen meg akar szabadulni, ugy ne mulassa el reggelentek egynegyed, esetleg félpohár természetes „Fefene József“ keserűvizet éhgyomorral inni. Az orvosok ajánlják.

16 trockijistát végeztek ki ujjában a szovjetek. Moszkvából jelentik: A Havas tudósítója szerint egyik minszki lap azt adta hírül, hogy augusztus 29-én kivégeztek 8 trockijista kémet, akiket a fehéroroszországi katonai törvényszék ítél halálra, mert több katonát megmérgeztek és több löszerraktárt, valamint kaszárnyát felgyújtottak. Néhány nappal előbb hasonló vádak miatt 8 elítéltet végeztek ki.

Ma megkezdődnek a pótvizsgák. Bucarestből jelentik: A nemzeti nevelésügyi minisztérium úgy döntött, hogy a nyilvános jogu magániskolákban a pótvizsgákon ugyan azon minisztériumi megbízottak legyenek jelen, akik a juniusi vizsgaszessziót is ellenőrizték. — Az összes középiskolák holnap nyitnak az országban. 8-ig fognak tartani a pótvizsgák, 9-én kezdetüket veszik az előadások.

A belügyminisztérium kizárólagos engedélye alapján
a Venus-Hungária és Lazio-Ferencváros mérkőzés alkalmából
utlevél és vizum nélküli
társasutazás rendez Budapestre a
Wagons-Lits/Cook
utazási vállalat Cluj, Piata Unirii 18.
Indulás Clujról szeptember 10-én, pénteken reggel 9.30 körül. Visszatkozás Budapestről szeptember 15-én éjjel 12 óra körül. Visszaérkezés Clujra 16-án reggel.
Csak egy fényképes igazolvány szükséges! Összes költség oda-vissza
Lei 1450
Jelentkezés fenti irodában legkésőbb szeptember 4-ig.
Vidékteleket figyelmeztetjük, hogy ugy a teljes összeg, mint az igazolvány legkésőbb szeptember 3-án birtokunkban kell legyen

A zsidó is a zsidó

A ro

Bucu'festi, au Porunca Vremii rán választ kérdeésre, amely döst képeznek: zsidóktól? Ste szerkesztője, ak zöltük, a zsidók zataban inkább lasztásairól besz most Vaida Sár dhumra való meg olyan izü nyilat dól Miron patr szoritkozik a Po intézett levélben ramjában kifejt vé, amelyet Va zett, a követke

„Igen tisztelt

Mindenekelőt azért, hogy vált kérdésével kapas lemenyemet a en, nem volt id

En ebben a lomat többibzer hogy meg kelle tozatlanul fennt ket, amelyeket gyűlésén 1935 m iamáltam. Róvi ján fejtettem megoldani ezt a Ez a megoldó a mi országunk nak is, mindene lanatnyilag a zsidók is a prob stádiumában va az egyének tuda ge, a nagy töm kérdés objektív nálunk, sem kü Sok teendő v ben. Mi sem biz cionalista lapok lörösködések, az modniok kell az kében. Nacional Igen, a szájjal! és Dimineatava öntudat nem éb delmeire. Dolgoz óket. Vaida Sár Vaidán kivül lemenyét a For Valamennyien n dőktől és ecélibó solnak. Egyesek élére, mások a ország gyors m nyien megegyez és az alkotmány az intézkedések mániának semm majd az innen l A Curenul a Romániai földbi mely a jelek s nek látta, hogy nát elkészítse. eféléket mond

Minden

„A romániai Palesztina létvé kal inkább azo

Minden

„A romániai Palesztina létvé kal inkább azo

Minden

„A romániai Palesztina létvé kal inkább azo

Minden

„A romániai Palesztina létvé kal inkább azo

Minden

„A romániai Palesztina létvé kal inkább azo

Minden

„A romániai Palesztina létvé kal inkább azo

Minden

A zsidó-kérdés megoldása mindenekelőtt is a zsidók érdeke — mondja Vaida Sándor a Porunca Vremii „referendumán“

A romániai mezőgazdák szindikátusa megállapítja hogy a zsidók nem fizetnek adót. Cuza és Goga szentesítették barátságukat Iasiban

„Ebben az országban minden a zsidók érdekében történik“

Bucuresti, aug. 31. (Az Uj Kelet tud.) A Porunca Vremii „Nemzeti referendum“ során választ kért Vaida Sándortól is a nyolc kérdésre, amelyek lényegükben egyetlen kérdést képeznek: „Hogyan szabaduljunk meg a zsidóktól?“ Stelian Popescu, az Universul főszerkesztője, akinek nyilatkozatát tegnap közöltük, a zsidók kikergetése helyett nyilatkozatában inkább a politikuskok bűneiről és mulasztásairól beszélt. Stelian Popescu után most Vaida Sándort sem sikerült a referendumra való meghívással rávenni arra, hogy olyan izü nyilatkozatot adjon, mint amintó például Miron patriarcháé volt. Vaida főleg arra szorítkozik a Porunca Vremii szerkesztőjéhez intézett levélben, hogy a román front programjában kifejtett elveit megerősítse. A levél, amelyet Vaida a Porunca Vremiihez intézett, a következőképpen hangzik:

Vaida Sándor levele

„Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Mindenekelőtt is szíves elnézését kérem azért, hogy válaszom késedelmeskedett, azon kérésével kapcsolatban, hogy fejtsen ki véleményemet a zsidókérdés megoldását illetően, nem volt időm hozzá az elmúlt héten.

En ebben a kérdésben kifejtettem álláspontomat többiben is a nyilvánosság előtt úgy, hogy meg kellene ismételnem magamat. Válatlanul fenntartom a programmatikus elveket, amelyeket a román front nagy alakuló gyűlésén 1935 május 12-én Bucurestiben proklamáltam. Röviddel ezelőtt a Curentul anketáján fejtettem ki, hogyan kellene véglegesen megoldani ezt a nemzetközivé vált kérdést.

Ez a megoldás életbevágó érdeke nemcsak a mi országunknak, hanem a többi államoknak is, mindenek előtt pedig a zsidóknak. Pílanatnyilag a keresztény népek és az összes zsidók is a probléma naiv hozzáértésének stádiumában vagyunk. Bármennyire is átment az egyének tudatába a megoldás szükségessége, a nagy tömegek nem jutottak még el a kérdés objektív és világos megítéléséhez, sem nálunk, sem külföldön.

Sok teendő van még hátra ebben a kérdésben. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint a nacionalista lapok kis példányszáma és a zsonglőrsködések, amelyekhez egyeseknek folyamodniuk kell az olvasótábor fenntartása érdekében. Nacionalizmus? Román elsőbbség? Igen, a szájjal! De a kézben az Adeverullal és Dimineataval. Sem a valach, sem a zsidó öntudat nem ébredtek még rá a holnap veszedelmeire. Dolgozzunk azon, hogy ébresszük fel őket. Vaida Sándor.“

Vaidán kívül több apró szent is kifejti véleményét a Porunca Vremii referendumán. Valamennyien meg akarnak szabadulni a zsidóktól és ecéiből különböző metódusokat javasolnak. Egyesek Führtet sürgetnek az ország élére, mások a cuzista programban látják az ország gyors megmentését. Abban valamennyien megegyeznek, hogy a békeszerződések és az alkotmány nem akadályozza meg ezeket az intézkedéseket, másrészt pedig, hogy Romániának semmi köze ahhoz, hová mennek majd az innen kizavart zsidók.

A Curentul anketáján megszólalt újabban a romániai földbirtokosok szindikátusa is, amely a jelek szerint ugyancsak szükségesnek látta, hogy a maga antiszemita vádiratát elkészítse. A földbirtokosok szövetsége eféleket mond nyilatkozatában:

Minden a zsidók érdekében történik

„A romániai zsidókérdés nem függ össze Palesztina létével, vagy nemlétével, de sokkal inkább azokkal a gazdasági előnyökkel,

amelyeket a zsidók nálunk élveznek és amelyeket sehol a világon nem találhatnak meg. 1925—26 óta léptek életbe a belföldi ipart védő vámtarifák. A 80 százalékos zsidó tulajdonban lévő és 80 százalékos zsidó személyzettel dolgozó iparvállalatok fantasztikus előnyöket húztak abból, hogy drágán árultak és rendkívül olcsón vásároltak, miután azok az országok, amelyek nem tudták iparcikküket Romániába exportálni, nem is vásároltak többé gabonát tőlünk és így a gabona-termékek ára katasztrofálisan esett.

A romániai adórendszer lehetővé teszi a zsidóknak, hogy semmit se fizessenek. Ők „lábon állva“ csinálják üzleteiket, amelyek nem adózhatók meg. A részvénytársaságok annyit fizetnek, amennyit akarnak, míg a románok egyetlen banit sem dughatnak el, miután a földbirtok, vagy a köztisztviselői fizetés könynyen utolérhető. Minden a zsidók érdekében van: a deviza-rendszer, a kontingentálás, a kiviteli rendszer, Valamennyi ilyen intézkedés

abszolte mindig a zsidók javát szolgálja. Sohasem a 14 millió román mezőgazda, iparos, munkás, tisztviselő érdekeit. Ha ehhez hozzáadjuk még, hogy milyen előnyeik vannak még a zsidóknak faji szolidaritásukból, sajtójuk erejéből, külföldi támogatásukból, úgy elmondhatjuk, hogy mi, románok kvázi gyarmati rendszer alatt élünk. Megérthetjük egyuttal, hogy miért szaporodnak és gazdagodnak a zsidók nálunk. Házakat vásároltak, vagyont gyűjtöttek, nem fizetnek adót, nem fizetik tartozásait. Ilyen módon a zsidók sohasem fognak elmenni innen, akár hány Palesztinát is teremtenének. Itt a törvény megadja nekik a jogot, hogy másokat kizsákmányoljanak, míg egy zsidó államban ezt nem tehetnék meg. (!)

De amikor a román munkát nem fogja üldözni a román állam, az egész romániai zsidó épület kártyavárként fog összeomlani, mert csak azokra az előnyökre épült fel, amelyeket élveztek.“

Select Muzgó

Erzsébet királynő

monumentális filmet vetíti, rendezte:

Korda Sándor

Íőszerepekben: Vivian Leigh, Lawrence Olivier, Flora Robson

Ma A SZFINX

LIONEL ATWILL és SHELLA TERRY izgalmas detektívdrámája.

Pénteki kezdettel

Jobboldali fiatalember revolveres merénylete Drantea nagybányai városi főtitisztviselő ellen

A vaspárda tagjának mondotta magát a merénylő

Baia-Mare, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) A városka lakosságát kínos szenzáció tartja izgalomban. Néhány napon át egy ismeretlen fiatalember oládkodott Drantea Miklós városi főszámvevő lakása körül, míg tegnap beállított házába és azt mondotta, hogy beszélni akar a városi tisztviselővel. Saleziannak mutatkozott be, azt mondotta, hogy kereskedelmi érett ségije van és kéri Dranteat, hogy szerezzen neki valamilyen elhelyezkedést. A városi főszámvevő meg is ígérte, hogy megpróbál tenni valamit az érdekében. A beszélgetés végetével kikísérte a fiatalembert, akinek tekintetén az ezaltáltság jelei mutatkoztak. A kapunál a fiatalember

hirtelen megfordult és kijelentette, hogy nem hívják Saleziannak, Pasca Vasile a neve, nincs érettségi, de tagja a Totul pentru Tara nevű szervezetnek.

Felelősségre vonta Dranteat, miért nem válaszolt azokra a vádakra, amelyek ellene és dr. Brata Lucian főjegyző ellen

hangzottak el Szilágyi mikó román pap halála kapcsán, akit a forradalom idejében gyilkoltak meg. Drantea kijelentette, hogy méltóságán alulnak tartja, hogy éretlen fiatalembernek ilyen számonkérésre válaszoljon és sarkonfordult a lakása felé. Ebben a pillanatban két lövés dördült el. A golyók nem találtak. Drantea sértetlenül került be lakásába. Pasca Vasile elszaladt, egy közeli kocsmába futott be, ahol egy fiatalembernek a következőket mondotta:

— Rálöttem Dranteára, nem tudom, hogy találtak-e a golyók, de a második támadás majd sikerülri fog.

A rendőrség csakhamar kézrekerítette a fiatalembert, aki azonos azzal a merénylővel, aki néhány hónappal ezelőtt a nagybányai zsidó templom ablakába lőtt be, majd behatolt Krausz Mór rórabbi lakására és merényletet kísérelt meg ellene.

A fiatalember kihallgatása során azt vallotta, hogy csak meg akarta ijeszteni Dranteat. A rendőrségi kihallgatás után átadták az ügyészségnek.

Nagy béke-manifesztáció a katolikus frontharcosok kongresszusán

A katolikus világ legelőkelőbbjei Bécsben. Schuschnigg kancellár nagy beszéde a népek és államok együttműködéséről

Bécs, augusztus 31. Közölte az Uj Kelet, hogy Bécs városa nagy ünneplésben részesítette a katolikus frontharcosok békekongresszusának külföldi delegátusait. Dr. Schuschnigg kancellár a Hofburg dísz termében fogadta a küldöttséget, amelynek élén Lille püspöke, Lienart bitoros, továbbá Bordeaux hercegérseke, Felkin és Troyes püspöke haladt. A küldöttségben

résztvette továbbá du Gardin belga püspök, Blaha besztercebányai püspök és számos polgári előkelőség.

Schuschnigg kancellár válaszában kifejtette, hogy Ausztria az az ország, amely legtöbbet szenvedett a háború következtében és amely a legnagyobb megfeszítést teszi arra, hogy a megmaradt kicsiny országot újjáépítse. Ki mindnyájan

Hogy kik ezek a derék mezőgazdák, akik ily csudálatos éleslátással itélik meg a romániai helyzetét, az nem tűnik ki a nyilatkozatból.

Cuza és Goga Iasiban

Bucuresti, aug. 31. Goga Octavian tegnap Iasiban tartózkodott, ahol meglátogatta Cuza professzort. A pályaudvaron egyenruhás cuzista különítmény üdvözölte Gogát, aki szeméjét tartott a kékingesek fölött, majd meghallgatta a kékinges parancsnok jelentését. Dél előtt Cuza és Goga templomba mentek, istentiszteleten vettek részt, amely uán Cuza kijelentette a sajtó előtt, hogy Gogának a templomban való jelenléte megerősíti a két évvel ezelőtt tett együttes esküjét. Csak együttesen leszünk képesek győzelemre vinni a pártot és megmenteni az országot az idegenektől. Goga hasonló értelmű nyilatkozatot adott, kijelentve, hogy végig ki fog tartani Cuza mellett.

— ugymond — akik itt együtt vagyunk, tévedünk a háboru előtt, a háboru során és a háboru után. Ma már nem lehet beszélni arról, hogy ki okozta a háborút. Történeti eszméllettel nézve a dolgokat, be kell lássuk tévedéseinket és hibáinkat, amikből tanulunk kell és pedig azt, hogyan értsük meg egymást, hogyan egyesítsük erőinket a kultura és haladás szolgálatában. Ha ezt tesszük, akkor számíthatunk azzal, hogy együttműködésünkől áldás fakad.

A frontharcosok összejövetele most már nem jelenti régi emlékek felidézését. Ezek a körök arra vannak hivatva, hogy akár áldozattal is megeremtsék a békét a népek és államok között. Önök itt, mint katolikus frontharcosok gyülekeztek. Helyén valónk találok ezzel kapcsolatban megállapítani, hogy a nemzetközi katolicizmus soha nem veszélyeztette az illető állam népiségét. Nincs az a felekezet, amely megfosztott volna egy országot nemzetli karakterétől. Ellenkezőleg, a felekezetek csak gazdagították minden ország kulturáját. Mi a katolicizmusban nem látunk internacionalizmust, hanem inkább azt a gondolatot, hogy nincs nép és ország manapság, amely elszigetelve állhasson.

A kancellár beszédét az egybegyűlt előkelőségek lelkesen fogadták.

A bőr ápolása nyáron

Aki súlyt helyez bőrének mindenkor frissességére és ápolására, annak különösen a forró nyári hónapok alatt kell nagyon vigyáznia. Fontos mindenekelőtt, hogy bőrünknek a nyári vándorlások, kirándulások és a sportolásnál adjuk meg a kellő ápolást, emellett természetesen arra is van gondunk, hogy ez sem különösebb fáradsággal és kényelmetlenséggel, sem pedig nagy költségekkel ne járjon!

Amilyen gyógyíthatást fejtenek ki az ultraviolet napsugarak célszerű és helyes adagolás mellett, épp annyira károsak, ha métréktelenül alkalmazzák. Aszerint, hogy mennyi ideig tart és milyen nagyfoku ez a besugárzás, vagy könnyebb börtüladásokhoz, avagy súlyos égésekhez vezethet. Ezért ajánlatos a bőrt, mielőtt a napsugarak hatásának kitesszük, valamilyen kenőccsel bekenni, amely képes legyen az epidermisz természetes ellentállóképességét növelni. A legalkalmasabbnak tekinthetők erre az u. n. csukamáj-olajtartalmú készítmények, mert azok D-vitamintartalmú a nap behatására a benne lévő ergosterinből nagyban gyarapodik. Tekintettel a bőr felszívóképességére, ezt a fontos elemet magába felveszi, erősíti és így egy fokozatosan növekvő besugárzás alkalmával nem kell káros hatásoktól tartani. A legjobban vált be az ilyen bőrvédelmre a Desitin Antisolár, enyhe és gyorsan beszívódó bőrtápláló, nagy zsirtartalommal, amelynek alapelemei a szagtalanított csukamájolaj és a tiszta tejszír, nélkülözve mindenféle irritáló hatású vegyianyagot.

Dr. V. G.

OLLA
eloszt 100.000 frankot a párizsi világkiállításán
Önt is szívesen látjuk!
„OLLA“ kiállítási pavillonja, Pavillon de la Santé 24 B.

gos
kalmából
küli
Budapestről
legkésőbb

Látogatás a Hásomér Hácáir ratosnyai táborában

Uj, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) A Maros melletti Ratosnyán táborozik az idén a Somér Hacair. A község vasúti állomása mellett helyezték el a tábort, közel a vasúti sínekhez, amelyek naponta hozzák el ide a városi civilizáció üzenetét. Az állomástól egy dombon kell keresztülhaladni és ott a messzire nyúló síma fensíkon két nagy héber felirásu kapu fogadja az érkezőt. „Hiszta drut Hasomér Hacair b'Rómánia, Machné cofej Transylvania“.

Héber órát tartanak a somérok. Egy nagy színen és két sátorban, három kurzust tartanak 100 erdélyi leány és fiú számára. Az ország valamennyi nyelvére fordítani kell itt a hébert: a somérok csak egy része magyar anyanyelvű, igen sok a román, jiddis és német nyelvű.

Hamarosan vezetőt adnak mellé, aki végigkíséri a patkóalakban elhelyezett sátrak között. A területen levő épületek van a betegszoba. Itt vannak a román sportklubok képviselői is, akik a strajer-program betartását ellenőrzik. Ezeknek jelenlétében és felügyelete mellett zajlik a napi program. Dél-éjében informálnak arról is, hogy milyen szellemi munkaprogramja van a tábornak. Az egész ifjúságot foglalkoztatja a tábor fontos előadássorozatának problémája. „Az egyén és a közösség szerepe a zsidóság történelmében“ — ez az előadás összefoglaló címe. Az átfogó téma igen széles tanulmányi lehetőségekre ad alkalmat és ezen keresztül a zsidókérdés minden ága-bogáról tájékoztatják a fiatalokat. Palesztinai problémákról Székely Móse palesztinai chaluc tart előadásokat.

A szellemi foglalkozások mellett a tábor vezetői komoly gondot fordítanak az ifjúság fizikai nevelésére. Nagyon népszerű a kézilabdajáték. A kifáradt és megéhezett gyermekcsereg kitűnő tábori ebédeket fogyaszt. A nagy színen három, egyenként több mint húsz méter asztal mellett ülnek és viceket gyártanak a tábor legnépszerűbb emberéről, a szakácsról. Ebéd után a sátrakban pihennek a táborozók. Itt mesélték el nekem a legutóbbi három napos kirándulás eseményeit és az egész tábor viszonyosságait.

Egy nappal látogatásunk előtt komoly és az erdélyi Somér Hacair történelmének jelentős eseménye zajlott le a táborban. Vezetőnk elmondta, hogy a szervezetnek már két kibúca van Erec Jiszraelben, a harmadik most várja a certifikátokat.

— A mi generációnk a negyedik — mondotta a chaluc. — Eltelik még vagy négy-öt év, mire ez a negyedik kibúca is letelepszik. Eltelik az idő, de hiszen ami Palesztinában épült, az mind lassu munkának volt az eredménye. Ami ott épül, annak a kezdeti mindig ide nyulnak vissza a galutba. A kibúci kolonizációs mű — történelem. És a mi itthoni munkánk ennek a történelemnek egy része.

Ezzel a hittel szemben nem lehet érveket emelni és kár is volna. Jó, hogy ez a 100 lány és fiú azt hiszi: történelmet csinál. Erdéklődésünk most abba az irányba fordul, milyen nevelési eszközökkel irányítják ezeket a fiatalokat történelmünk hitt munkájuk megvalósítása felé. Az aprotékoszágig terjedő részletességgel tárgyalját itt meg egymás között az elvégzendő programot. Heves viták merülnek itt fel, melyeknek során súlyos

vádak hangzanak el az erdélyi zsidó közélet ellen, mely érdektelenül halad el a chalucok munkája mellett.

Azután este a tábortűz mellett halgatjuk a héber dalokat, ősi héber melódiákat. Csillagos

szemű gyermekek hallgatják a palesztinai történeteket, a kibuc vívódásait. A kibuc súlyos problémái merülnek itt fel a tábortűz mellett és az életbevágó kérdések, a nyári éjszaka tábortűzes fényében még élesebb, még erősebb kihangsúlyozást nyernek. A fiatal generáció mellett itt vannak a Bné Avoda chalucái is, huszan, a valamivel idősebbek, akik fiatalabb sorstársaikkal együtt bizonyítják, hogy itt élet van, új zsidó élet, melynek vívóereje újabb nagy teljesítményekre lesz majd hivatott az épülő országban. (s.)

KÖZGAZDASÁG

Olaszországba exportálja állatfeleslegét Máramaros megye

Négyszáz vagon máramarosi alma eladásáról tárgyal a kormány Németországgal. Tenyészállat- és gyümölcs-kiállítást rendeznek Szigeten. 50 százalékos fuvardíjkezdményt adott a kormány a Máramarosba szállítandó takarmányra és tengerre

Sighet, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) Máramaros megyének az épületfa mellett két legjelentősebb exportcikke: a tenyészállat és az alma.

A tenyészállat kivétel rövid idei dekonjunktura után újból nagy lendületet vett. Palesztina felé ugyan mostanában jelentéktelen a kivétel, ezzel szemben a Máramarosban tenyésztett algai fajtehenek és jármos ökrök nagyszerű felvevő piacra találtak Olaszországban.

Nagy keresletnek örvendenek külföldön a máramarosi tenyészállatok

Az olasz-román kereskedelmi szerződések lejártával megszűnt az Olaszországba irányított marhaexport és csaknem egy évig szünetelt, most pedig a kereskedelmi szerződések felújításával annál nagyobb lendületet vett. Sziget uccáin gyakran hallani olasz beszédet, az itáliai állatkereskedők nemcsak a vásártérnen boncolítanak le a nagy forgalmat, hanem a vendéglőiparban is...

Egy szakértő statisztikája szerint négy hét óta több mint ezer darab algai fejstehenet és ökröt vagoniroztak be a szigeti állomásra olaszországi rendeltetéssel.

Az olaszok meglehetősen jó árakat fizetnek, átlag a gyengébb fajtájú fejsteheken darabjért 8—12 ezer lejt, míg jármosökrök párjájért 20—25 ezer lejt, vagy még többet.

Régi, nagyszerű felvevő piaca a máramarosi tenyészállatoknak Görögország. Átlag havonta 2—3 vagon algai tenyészállatot exportálnak a máramarosi mezőgazdák Görögországba. A fejsteheken darabjájért jóval magasabb árakat érnek el, mint az olaszoktól, mert a görögök kizárólag elsőrangú árut keresnek. 15—20 ezer lejt fizetnek a tehének darabjájért.

A nyár elején pusztított nagy szárazság folytán erős takarmányhiány észlelhető, ami arra készteti a gazdákat, hogy tulajdonuk marháikon. Szerencsére azonban a külföldi piac részére felvásárolják az egész felesleget, és így az árak tartják magukat.

A CFR ajándéka Máramarosnak

A máramarosi parlamenterek legutóbb intervenciáltak a kormánytól, hadd adja, hogy a CFR igazgatóság 50 százalékos vasúti kedvezményt engedélyezzen a takarmánynak az inséges máramarosi területre való szállítására. Bár hivatalos érte-

sítés eddig nem érkezett, a prefektúrán egy informáltak bennünket, hogy a CFR a kért kedvezményt megadta (sőt 600 vagon inség-kukorica szállítására is 50 százalékos vasúti kedvezményt kapott a megye) és így a takarmányról gondoskodás fog történni.

Tenyészállat és gyümölcs kiállítást rendez a Mezőgazdasági Kamara

A Máramarosi Mezőgazdasági Kamara Dán György nyugalmazott alispán, valamint dr. Szergely főállatorvos vezetése alatt kifogástalanul működik és mindent elkövet, hogy a mezőgazdák érdekei megfelelő módon jussanak érvényre. A mezőgazdasági kamara gyönyörű marha állománnyal rendelkezik, a fajbikákat teljesen díjtalanul bocsátják egy városi, mint a vidéki gazdák rendelkezésére. Dícséretre méltó a mezőgazdasági kamara vezetőségi tagjainak az a nemes gesztusa, amellyel a nekik járó napidijáról is lemondtak.

Október 10-től kezdve nagyszabásúnak ígérkező vásárral egybekötött tenyészállat és gyümölcs kiállítást rendez a Mezőgazdasági Kamara, melynek előkészületei nagyban folynak. A vezetőség mindent elkövet, hogy a CFR 50 százalékos vasúti kedvezményt biztosítson a kiállítás látogatóinak.

Nagyszerű az almatermés, de nincs piac

A tenyészállat mellett jelentős exportcikke Máramaros megyének a gyümölcs, elsősorban az alma.

Az idei almatermés gyönyörűnek ígérkezik. Hozzávetőleges becslések szerint több, mint hatszáz vagon almára lehet számítani, ami a korábbi évekhez képest rekordtermésnek mondható. Az almánál azonban nagy baj van a felvevő piaccal. A múlt évben ugyiszólván Csehszlovákia volt az egyedüli felvevő piaca a kintinó fajtájú máramarosi almának. Ebben az évben azonban Csehszlovákiában is rekord termés van és az ottani kereskedők most csak gyéren keresik fel a máramarosi piacot.

A végső remény — a német piac megszerzése

A máramarosi parlamenterek röviddel ezelőtt memorandumot intéztek a kereskedelemügyi minisztériumhoz, amelyben azt kérik, hassanak oda, hogy Németország almaszükségletéből legalább 400 vagon Máramarosban szerezzene. A parlamenterek olyképpen képzik el, hogy a kormány megfelelő szprakontingens engedélyezze a német áruk behozatalára, amelynek ellenében a németek almát kellene vásároljanak Máramarosban. Az egyik máramarosi parlamentér kijelentette az Uj Kelet munkatársának, hogy a román kormány ebben az ügyben már megtette a szükséges lépéseket.

Máramaros megyében ez a hír minden biznnyal nagy örömet fog kiváltani, mert az őszi almaexport sokszáz családnak egész évi megélhetését biztosítja és ugyiszólván felélénkíti az egész vármegye elernyedt gazdasági vérkeringését. (k. k.)

Tőzsde

Hivatalos devizárfolyamok: angol font 676—697, dollár 137—141, francia frank 5.04—5.31, svájci frank 31—32, holland forint 74—77, belga 23—23.5, olasz lira 7.17, cseh korona 4.76—4.90, egyiptomi font 6.90—7.17, palesztinai font 678—700, zloti 25.87—26.56.

Szabadforgalmi devizák árfolyamai az autorizált bankoknál: német márka 37.55—37.65, cseh korona 5.38—5.42, pengő 27.10—27.50, osztrák schilling 28.50—28.60.

Külföldi valuták árfolyamai a bucaresti szabadforgalomban: francia frank 6.65—6.75, svájci frank 40—41.5, angol font 860—870, dollár 170—173, belga 29—31, cseh korona 6—6.20, törökfont 120—125, léva 1.60—1.70, dinár 3.70—3.80, dramma 1.40—1.50, holland forint 95—97, zloti 32.50—34, német márka 40—42, osztrák schilling 34—35, pengő 34—36, Napoleon arany 1095—1105 lej.

Az értékpapírpia irányzata tartott. Renta Improprietárei 58 félre emelkedett, ugyanaz örökjáradék 55 háromnegyed, Stabilizarea 36 háromnegyed, Dezvoltarea 40, fél, Inzestrarea nagy címletek 73 fél, kis címletek 70 fél, adóbn 36 háromnegyed, Consolidaarea 36 háromnegyed.

A REUMA ÉS A REUMATIKUS BETEGSÉGEK

Dames doktor vichyi szakorvos „A reuma és a reumatikus betegségek“ című munkájában írja: Ha elakarjuk érni a reuma által okozott betegségek tüneteit megszüntetését, akkor át kell alakítani a szervezetet, amelyen ezek a reumatikus betegségek fejlődnek. Küzdünk kell a bajlamossgal, az artritizmest okozó brygyvesen lerakódások ellen. Fentíróitól alátámasztásra közzélik az alanti megfigyelést:

Megfigyelésem 1) X... urholgy, 40 éves, egy reggelen megázos hivatott. Két napja nagyon erős fájdalmat érez bal felső kezében. A fájdalom jellemzőre azt mondja, hogy „modárszárny“ formájú területen éri a fájdalmat. A valóságban: spontán, nagyon éles fájdalmat, amelyek a legkisebb mozdulatra, vagy nyomásra fokozódnak: a fájdalom terület a hátgerinc baloldalán kezdődik a lapocka területén folytatódva, az egész vállra és karra kiterjed. Főként a felső-kar alsó része különösen fájdalmas, az izmokban semmi. Az ismerős annyira legyengült, hogy a beteg nem tud velem kezét adni... A fájdalom türethetetlen éjjel nem tud aludni. Antipyrin, ezalgin, fanecetin kezelés sem képes a fájdalmat enyhíteni. Eredménytelen meredő 2 és fél gram aspirin.

torro tegnap, sem egy erős chloral, bromurel és morfiumból álló folyadék előírása k. Mindezek elfog hoztak pár órai álmat. Tekintettel arra, hogy a betegnél, már hosszabb ideje, az artritizmus tünetei mutatkoznak, azt tanácsoltam, hogy szedjen naponta 3 kanál Urodonal-t. A harmadik napon javulás mutatkozott. Az ötödik napon a beteg állapota kedvező, felkel és majdnem gyögyultnak éri magát. Néhány nap múlva ismét hívnak: a beteg kijár, folytatja foglalkozását, azonban panaszkodik, hogy a fájdalom nem mutat el teljesen. Eirandoltem, hogy szedjen továbbra is Urodonal-t.

X... urholgyot 8 nap múlva látom ismét, és teljesen helyre volt állva egészsége.

AZ URODONALT HOSSZU ESZTENDÓK ÓTA DICSERIK a világ legnagyobb orvosai

Az URODONAL KÉSZÍTMÉNY ELŐNYEI
1. Az URODONAL-t nem szokja meg a szervezet.
2. Az URODONAL kúra alkalmával nem kell különleges étrendet követnünk.
3. Szedhető az év bármely szakában.

A térszédalombiztosító intézet orvosi kara is rendel URODONAL-t.

Kapható: Gyógyszertárakban és Drogeriákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY

MEGBIZHATÓ MARKA

Gyógyfürdők

metropolisa

3-hetes pausálkura
Budapestben

Vízummentes beutazás Magyarországra 50%-os kedvezmény a MÁV vonalain. Gyógyszállodai lakás, teljes ellátás, illetek, kiszolgálás, adók, fürdő, orvosi felügyelet, körjáratok és további árengedmények. Lejben fizethetők az

„Europa“

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi Vállalat összes irodáiban.
CLUJON „EUROPA“-ECONOMIA, Piața Unirii 23.

Hoz

Bárdossy b

Nag

Bucuresti, augu... A kisanant küll... közása kedden... között fejeződött... amelyet a tanác... ten hangsúlyozza... véleményazonoss... hivatalos közlem... tul a jelek arra... konferencia óta... állam közötti ka... dólódott. Ha ne... mód, ahogyan az... bőző külpolitika... nak, nemkevésbé

a differenciál... máf-máf felbo... vetségét, e

A sinaiai kon... lényegesebb nem... matban levő for... sok tekintetében... három állam kül... jadinovics és Ar... mertették az eu... az egyes állam... szögéből. Az ál... zott expozék ny... szövetségi ülé... állam képvisele... séges álláspont

A n... kéré

A konferenci... denekelőtt is a... vezetésének ké... probléma már c... zások tárgyát k... 1920-ban azért... állam kölcsönös... rait Magyarors... seivel szemben... szempontból ene

a kisanant-k... ményt adjon... jogra, hanc

„Ha a kisanant... Buma Vestire... nemzeti hadsere... esetén katonal... nem valószinü... lesz megmozdú... ról, Népszöve... Magyarországa... csinál, amit jó

Ezzel kapcsol... lában nagy elé... konferencia alk... dossy bucaresti... kereste Antone... tát. Az Adever... magyar kormá... fejezését látja... zási politikájá... ismeretesen né... tika államcsop... optimizmussal... zásainak kimer... süket hangsúly... venkezésével ka... mok érdekei n... nek.

A másik kér... rendjén szerep... problémája. Eb... pont alakult k... kozik közvetle... vitájába, hanem... Róma közötti e... antant minden... magatartásáho... A harmadik... olasz impérium... lett. A jobbold... geti az olasz... sulyozza, hog... eleget szenved... mán álláspont... kötötte.

Kro... Természetes... gazdasági pro

Hozzájárul a kisantant a magyar hadsereg felállításához?

Bárdossy bucuresti magyar követ tanácskozással Sinaian a kisantant külügyminisztereivel. Teljes egyetértés a kisantant államai között

Nagykövetségeket állítanak fel a kisantant-államok fővárosaiban

Bucuresti, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) A kisantant külügyminiszterei sinaiai tanácskozása kedden este ünnepélyes külsőségek között fejeződött be. A hivatalos közlemény, amelyet a tanácskozásokról kiadtak, ismételt hangsúlyozza a kisantant-államok közötti véleményazonosságot és szolidaritást. Am a hivatalos közlemény konvencionális frázisain túl a jelek arra mutatnak, hogy a legutóbbi konferencia óta eltelt hónapok alatt a három állam közötti kapcsolat ténylegesen konszolidálódott. Ha nem is maradéktalanul egyezik a mód, ahogyan az egyes tagállamok a különböző külpolitikai problémákkal szembenállnak, nemkevésbé igaz az is, hogy

a differenciák, melyek adott pillanatban mármár felbomlással fenyegették a szövetséget, elsimultnak tekinthetők.

A sinaiai konferencián az utóbbi hónapok lényegesebb nemzetközi eseményei és folyamatban levő fontosabb diplomáciai tárgyalások tekintetében folytattak eszmecserét a három állam külügyminiszterei. Krofta, Sztójadinovics és Antonescu behatóan ismertették az európai eseményeket s helyzetet az egyes államok nemzeti érdekeinek szempontjából. Az általános konklúzió az elhangzott expozék nyomán az, hogy a közelgő népszövetségi ülészakon a három kisantant-állam képviselőiben Victor Antonescu egyseges álláspontot fog képviselni.

A magyar hadsereg felállításának kérdése

A konferencia napirendjén szerepelt mindenekelőtt is a kötelező katonai szolgálat bevezetésének kérdése Magyarországon. Ez a probléma már csak azért is beható tanácskozással tárgyalta képezte, miután a kisantant 1920-ban azért alakult meg, hogy a három állam kölcsönösen garantálja egymás határait Magyarországgal szemben. A jobboldali sajtó ebből a szempontból energikusan követelte, hogy

a kisantant-konferencia hivatalos közleményét adjon ki, amely ne a nemzetközi jogra, hanem az erőre hivatkozzék.

„Ha a kisantant ki fogja jelenteni — írja a Buna Vestire —, hogy nem tűri a magyar nemzeti hadsereg újjászervezését és szűkség esetén katonai intézkedésekhez is nyúl, úgy nem valószínű, hogy Budapestnek bátorasága lesz megmozdulni. Ha azonban szerződésekről, Népszövetségről fognak beszélni, úgy Magyarország az arukba nevet és azt fogja csinálni, amit jónak lát.”

A magyar biztosítékok

Ezzel kapcsolatosan a bucuresti sajtó általában nagy elégtétellel regisztrálja, hogy a konferencia alkalmából Sinaiaira utazott Bárdossy bucuresti magyar követ is és sorra felekezte Antonescut, Sztójadinovicsot és Kroftát. Az Adeverul Bárdossy sinaiai útjában a magyar kormány azon elhatározásának kifejezését látja, hogy felhagyja eddigi elzárkózási politikájával. A magyar kormány eddig ismeretesen nem tárgyalta a kisantant politikai államponttal. A konferencia körében optimizmussal tekintenek Bárdossy tanácskozásainak kimenetelére és azon meggyőződésüket hangsúlyozzák, hogy a magyar fegyverkezéssel kapcsolatosan a kisantant-államok érdekei maradéktalanul biztosítva lesznek.

A nemzetközi kérdések

A másik kérdés, amely a konferencia napirendjén szerepelt, a spanyol benemavatózás problémája. Ebből a szempontból az az álláspont alakult ki, hogy a kisantant nem avatkozik közvetlenül bele az érdekeltektől hirtelen felvetődő kérdésekbe, hanem megvárja London, Párizs és Róma közötti eszmecserék eredményét. A kisantant mindenesetre az angol-francia blokk magatartásához fog igazodni.

A harmadik napirenden szereplő kérdés az olasz impérium elismerése volt Abesszinia felett. A jobboldali sajtó már hónapok óta sürgeti az olasz birodalom elismerését és hangsúlyozza, hogy az olasz külpolitika éppen eleget szenvedett Titulescu miatt, aki a román álláspontot a Népszövetség szekeréhez kötötte.

Krofta a brassói fegyverüzemeknél Természetes dolog, hogy a Duna-medence gazdasági problémái ismét megbeszélés tár-

gyát képezték a három külügyminiszter között anélkül azonban, hogy ezen a téren a gyakorlati eredmények szempontjából lényeges előrehaladást regisztrálhatnánk a sinaiai konferencia alkalmából. Végül kialakult a konferencián az a meggyőződés, hogy a három kisantant-állam kénytelen minél gyorsabb ütemben fegyverkezni, hogy a mai körülmények között megfelelő sulyal vehessen részt

a határok védelmében, ami egyet jelent a béke védelmével. Krofta cseh külügyminiszter a délelőtti folyamán Brassóba autózott, ahol megtekintette a cseh töke támogatásával ott épített fegyvergyárakat. Ezt a látogatást a cseh-román katonai együttműködés diplomáciai kifejezésének tekintették.

Egyébként a ma délelőtti tanácsülés, a fővárosi lapok jelentése szerint, az egyetértés

Tömegszerencsétlenség egy fővárosi ház pincéjében

Gázokat fejlesztett a falat szárító tűz

Galati, augusztus 31. Borzalmas szerencsétlenség történt ma a Pompiliu Georgescu uccsa 10 számú házában. Ion Chirias lakos a minap a házában összeszedett hulladékokból tüzet rakott a pincében, hogy annak ujonnan emelt választófalait kiszáritsa. Ma délelőtt Chiriac anyósa, a 62 éves Elena Beuceanu a pincébe ment, de a kifejlődött gázok elkábitották, úgyhogy összeesett. Pár perc múlva utána ment

Chiriac felesége is, aki hasonló sorsra jutott.

A házában tartozkodó néhány vendég, a Nicolau házaspár és Ion Dobrea nevezetű egyén, mind utánuk mentek, de ők is összeesettek. Mindannyiukat a tüzoltók távolították el a pincéből. Beuceanu Elena meghalt, a többiek haldokolnak. A vizsgálat megindult.

Capitol Mozdó

MA, szerdai kezdettel bemutatja:

SINCLAIR LEWIS

Nobel-díjjal kitüntetett regényét filmen:

DODSWORTH

„Egy élni vágyó asszony”

Minden művelt ember meg kell nézze ezt a valóságos élményt, mely igaz művészettel van megörökítve!

A főszerepeket játsszák: Ruth Chatterton, Mary Astor, Lukács Pál és Walter Huston.

Félreértés Gavriel Marinescu bucuresti rendőrprelektus harmincnapos szabadsága körül

Barbu Paraiianu tábornok helyettesíti a prelektust

Bucuresti, aug. 31. (Az Uj Kelet tud.) Néhány nappal ezelőtt a hivatalos lapban közlemény jelent meg, mely azt adta hírül, hogy a főváros prefektusi állása megüresedett és a minisztertanács az állást Paraiianu tábornokkal tölti be. A hír feltűnést keltett, mert tudvalevő, hogy a főváros rendőrprelektusa, Gavriel Marinescu tábornok, belügyi államtitkár, aki a legfelsőbb körök bizalmát élvezi. A hivatalos lap most korrigálja is a rossz fogalmazásból eredő tévedést és a következő rendelettel adja tudtúl a történeteket: Minthogy Gavriel Marinescu tábornok-bellügyi

államtitkár harmincnapos szabadságot kapott, távollétében hivatalát a rendőrfőnökségen és a rendőrprefektúrán Barbu Paraiianu tábornok csendőrségi főfelügyelő fogja betölteni. Ez a rendelet megsemmisíti a minisztertanács 17031. számú, augusztus 27-én kelt rendelkezését.

Az utolsó megjegyzés nyilván arra a minisztertanácsi naplóra vonatkozik, mely „megüresedettnek” minősítette a prefektusi állást ahelyett, hogy Marinescu szabadságát közölte volna.

Maniu és Mihalache mondanak gyászbeszédet Socol Aurel sirja fölött

Ma délután három órakor temetik dr. Socol Aurelt. A Zsidó Párt részvéte

Cluj, aug. 31. (Az Uj Kelet tud.) Socol Aurel dr. földi maradványait ma délután három órakor helyezik nyugalomra az Avram Iancu uccai köztemetőben. Az elhunyt több magas kitüntetés birtokosa volt és így a temetés külsőségeit diszszázad felvonulása és a hadsereg képviselőinek jelenléte fogja emelni. A nemzeti parasztpárt teljes vezérkara résztvesz a temetésben, amelyen az összes erdélyi megyei szervezetek nagyobb számú parasztküldöttséggel fogják képviselni magukat.

Délután két órakor a nemzeti parasztpárt Regina Maria uccai klubhelyiségében gyásztűzés lesz, amelyen méltatni fogják az elhunyt érdemeit. Ezután a párt tagozati küldöttségei

testületileg vonulnak fel az Elisabeta uccai gyászházhoz, ahonnan 3 órakor indul el a temetési menet a Ferdinand uton, a Victoriei uton át a görögkeleti katedrális mellett a nemzeti parasztpárt klubhelyisége elé. Itt beszédek fognak elhangzani, majd a menet a Piața Unirii irányában a temetőbe vonul. A sirmál az erdélyi nemzeti parasztpárti szervezet nevében dr. Valer Moldovan egyetemi tanár, a központi pártvezetőség nevében pedig Ion Mihalache, a párt elnöke fogják bucsuztatni a halottat. Ugyancsak beszélni fognak a sirmál az ügyvédszövetség, valamint a hadsereg és a nemzeti parasztpárt ifjúsági szervezeteinek képviselői. Előreláthatólag beszélni

és szívélyes rokonszenv légkörében folyt le. A tanácskozáson — írja az Adeverul — nemcsak hogy nem hoztak felszínre lényeges véleménykülönbséget, de a legteljesebb összhang megállapítására vezettek. A kisantant politikája változatlanul marad és elsősorban a nagy nyugati szövetségekkel való szoros kapcsolatokra támaszkodik.

Nagykövetségek?

Egy másik hír szerint a kisantant mai tanácsülésén az az ötlet merült fel, hogy a három szövetséges állam egymás fővárosaiban levő követségeit nagykövetségi rangra emeljék.

A ma délelőtti tanácsülés után Károly király kihallgatáson fogadta Antonescu külügyminisztert, majd Sztójadinovics jugoszláv és Krofta cseh külügyminiszterek jelentek meg kihallgatáson. Az uralkodó végül ebéden is vendégül látta a három külügyminisztert.

Az esti bankett után fényes udvari hangversenyt rendeztek a külügyminiszterek tiszteletére, amelyet recepció követett. Éjjel egy órakor Krofta és Sztójadinovics elutaztak Sinaiból.

fog Maniu Gyula is.

Dr. Fischer Tivadar, a romániai Zsidó Párt elnöke a maga, valamint a párt nevében Koszortul küldött az elhunyt ravatalára, a következő felirással: „A nagy hazafinak, a proeminens polgárnak, a jó és igaz embernek.” A Zsidó Párt tartományi vezetősége és kolozsvári tagozata részvétüket fejezték ki úgy a pártnál, mint a családnál és a temetésen dr. Fischer Tivadar és dr. Fischer József vezetésével küldöttségileg fogja képviselni magát a párt.

— Halálos kimeneteli autógázolás a V. Goldis uccában, Ma reggel 6 óra tájban az 531. számú Cluj jelzésű autobus, melyet Angel Joan sofőr vezetett, elütött egy közép-korú munkáskülsejű embert, akinek a személynazonosságát még nem tudták megállapítani. Az autobus kerekai súlyos sérüléseket okoztak a férfinak. Az autobus vezetője nem állott meg a gázolás után, hanem tovább robbogott és a súlyosan sérült embert Szabó István, a 460 Cluj jelzésű autó sofőre találta meg az uttesten és azonnal beszállította a klinikára. A férfi, mielőtt műtétet végeztek volna rajta, nagy kínok között kiszendvedett. Ruhájában semmiféle igazolási iratot nem találtak. A gázoló gépkocsivezető, miután a Piața Unirii irányába ment, nyomtalanul eltűnt, de a II. kerületi rendőrség emberei rövidesen elfogták és megkezdték kihallgatását.

— Hires német filmszínész halála. Berlinből jelentik: Adela Sandrock, az ismert filmszínész, hetvennégy éves korában, hosszas és súlyos szenvedés után meghalt.

— Súlyos tifuszjárvány Kiskunhalason. Budapestről jelentik: Kiskunhalas városkában tifuszjárvány pusztít. A halálos áldozatok száma eddig 30.

— Az „Ellenőr”, Tóth Sándor politikai, kritikai és közgazdasági lapjának új száma jelent meg. Ezt a számot is a megszüntetett gondos szerkesztés és nívó jellemzi. Az új szám minden cikke érdekes; ezekből kiemeljük az alábbiakat: A magyar párti országos nagygyűlés elé, A fajegyenlőség, Ravasz László nagy prédikációja, Sertő Kálmán: A molnár imája, Százéves fűrdővel Borszékéről, Spanyolország jubilál, Levél az eltemetett Nagyenyedről, Statisztikafelvétel az Ember tragédiájához, Az aradi „Bagoly bácsi” egy iskolába járt Petőfi Zoltánról, A száz éves budapesti Nemzeti Színház, Franyó Zoltán jubileumához, stb. A Közgazdaság rovat beszámoló a piac eseményeiről. Az Ellenőr beföldön mindenütt kapható, ahol újságot árulnak, az utódállamokban és Magyarországon.

— A kolozsvári szociáldemokrata párt Socol Aurél haláláról. A kolozsvári szociáldemokrata párt dr. Socol Aurel halála alkalmából a következő levelet intézte dr. Prie Octavianhoz, a nemzeti parasztpárt kolozsvári tagozatának elnökéhez: „Mély megdöbbenéssel vettük tudomásul a hírt, hogy dr. Socol Aurel, a kolozsvári nemzeti parasztpárt elnöke eltávozott az élők sorából. A szociáldemokrata párt 1918 óta szoros összeköttetésben állott az elhunyt államférfivel, akiben a munkássztyálya őszinte barátját és az egyetemes embereket törhetetlen hivatást adó személyiséget tiszteltünk. Számtalan-szor tapasztaltuk, hogy a felekezeti és nemzeti gyűlölködésnek nyoma sem volt a lelkében, ő minden emberben az emberi értéket kereste. Az igazi demokrácia híve volt. Engedje meg elnök ur, hogy magunknak tekinthessük a nemzeti parasztpártot ért súlyos veszteséget és fogadjuk szívvel jövő részvétünket. A szociáldemokrata párt kolozsvári frakciója, Bindea Teodor elnök sk., Bruder Ferenc titkár sk.

... a prefektúrán ... hogy a CFR ... gadtá (sőt 600 va ... tására is 50 szá ... nynt kapott a me ... nyról gondoskodás

... és gyümölcs ki ... dez a Mezőgazda-

... gazdasági Kamara ... zott alispán, va ... llatorvos vezetése ... ködök és mindent ... zók érdekei meg ... érvényre. A mező ... yörű marha állo ... fajbikákat telje ... k úgy a városi, ... rendelkezésére. Di ... gazdasági kamara ... a nemes gesztusa, ... napidijáról is le-

... e nagyszabásúnak ... köztött tenyészál ... t rendez a Mező ... nynek előkészületei ... tőség minden el ... százalékos vasuti ... a kiállítás láto-

... az almatermés, de

... jelentős export- ... nek a gyümölcs,

... gyönyörűnek ígér ... becslések szerint ... on almára lehet ... bi évekhez képest ... ható. Az almánál ... a felvevő piaccal ... an Csehszlovákia ... a piacra a kitünő ... ániak. Ebben az ... ákiában is rekord ... kereskedők most ... tel a máramarosi

... nény — a német ... zése

... enterek röviddel ... ttek a kereske ... hoz, amelyben azt ... hogy Németország ... ább 400 vagon ... en be. A parla ... pzelik el, hogy a ... rakontingenst en ... ak behozatalára, ... metek almát keir ... rosban. Az egyik ... kijelentette az ... k, hogy a román ... n már megtette a

... ez a hír minden ... og kívánni, mert ... száz családnak ... ztosítja és egy ... sz vármegye el ... ringését. (k. k.)

... de ... ok: angol font ... francia frank 5.04 ... holland forint 74 ... lira 7.17, cseh kro ... ni font 6.90—7.17, ... zloti 25.37—26.56.

... rfolymai az au ... árka 37.55—37.65 ... ngó 27.10—27.50, ... 0. ... mai a bucuresti ... frank 6.65—6.75, ... l font 860—870, ... 31, cseh korona ... léva 1.60—1.70, ... 40—1.50, holland ... 34, német márka ... 35, pengő 34— ... 105 lej. ... ata tartott. Renta ... kedett, ugyanaz ... 0. Stabilizarea 35 ... 0, fél, Inzestrarea ... imletek 70 fé, ... solidarea 38 há-

SPORT

Lassan kialakul a válogatott csapat

19-es keretet jelölték ki

Bucuresti, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) A válogatóbizottság dr. Morar Teofil elnökletével tegnap este ülést tartott, amelyen a Jugoszlávia elleni mérkőzés előkészületeivel foglalkozott. A hétfői belgrádi mérkőzésre utazó csapatot a vasárnap látottak alapján a következő keretből jelölték ki: Kapusok: Sadoswki, Iordachescu, Pavlovici; hátvéd: Felecan, Sfera, Bürger, Chirou; fedezetek: Rafinski, Juhász, Vintila, Szaniszló, Demet-

rovici; csatárok: Bindea Schwartz, Barátky, Bodola, Dobai, Kovács és Bogdan.

A keret tagjai csütörtökön Temesváron gyülekeznek és edzőmérkőzést játszanak a Kinizsi csapatával, amelyet felváltva több válogatottjelölttel erősítenek meg. Azzal este véglegesen kijelölték a csapat tagjait, akik szombaton reggel a tartalékokkal dr. Morar vezetésével elutaznak Belgrádba.

Marad a husz csapat

Döntött Plagino, a főszövetség elnöke

Bucuresti, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) Plagino, az UFSR (Sportszövetség) elnöke ma hozta nyilvánosságra döntését a labdarugószövetségben dúló viszály ügyében, amely — mint ismeretes — az NB létszáma körül keletkezett. Plagino döntőbírói minőségében arra a megállapításra jutott, hogy a kétszer tízes csoportban való lebonyolítási rendszer felel meg legjobban a román labdarugás ér-

dekeinek és annak fenntartása szükséges. Együttal úgy döntött, hogy a Liga Nationala de Football (Nemzeti Labdarugó Ligát), amely a nagyegyesületek érdekeit szolgálta, záros határidőn belül fel kell oszlatni.

A labdarugó bajnoki rendszer körül további vitás kérdések rendezésére a szövetségi tanács ma ülést tart.

Szorgalmasan készülődnek a román atléták a Balkán-olimpiára

Iordache hivatalos edzésen megjavította a 300 m-es siktutás rekordját

Bucuresti, augusztus 31. (Az Uj Kelet tud.) A Principele Carol-stadionban, a 8-ik Balkán-olimpia színhelyén, tegnap délelőtt hivatalos edzést tartottak a román atléták. Az eredmények nem túl jók, tény azonban, hogy a válogatottak nem erőltették meg magukat. Kivételt csak Iordache eredménye képez, aki 300 m-en megjavította Kovács 37 mp-es rekordját. Az új rekordidő 36 mp. Iordachetól joggal lehet jó szereplést várn. Jó még Cristea 7000 méteren futott 23.12 p-es ideje is, amit ellenfél nélkül ért el.

Az atlétikai szövetség tanácsa egyébként ma jelöli ki azokat az atlétákat, akik Románia színeit a Balkán-olimpián képviselni fogják.

Joe Louis megvédte bajnoki címét

Newyork, augusztus 31. (Rador). Óriási érdeklődés mellett folyt le a tömött Madison Square Garden ringjében a Joe Louis—Tommy Farr profeszionista nehézsúlyú ökölvívőmérkőzés. Az óriás angol jól tartotta magát a „fekete bombázóval” és állta a 15 menetet. Louis így csak pontozással tudta megszerezni a győzelmet.

A bécsi Hakoah második bajnoki mérkőzésén 2:2 arányban eldöntetlenül játszott a Libertas együttesével.

Az amerikaiak által megnyert USA—Japán atlétikai verseny meglepetése, hogy a japán Oe legyőzte Sefton és Meadows rudugró világrekordereket. Oe 430 cm-et ugrott, a két amerikai csak 420-ig vitte ezuttal.

A párizsi főiskolai világbajnokságokon a nemzetek helyezési sorrendje ez volt: 1. Németország, 2. Magyarország, 3. Franciaország, 4. Anglia, 5. Ausztria, 6. Lengyelország.

Stassburgban az amerikai atléták részvételével rendezett nemzetközi versenyen a néger B. Johnson ismét 10.2 mp-t futott 100 méteren. Ezuttal azonban hátszél segítette. Ugyancsak a hátszél miatt csökken Kirkpatrick 110 m-es gáton elért 13.8 mp-es eredményének értéke.

A csehszlovák bajnokság régen volt olyan érdekes, mint az idén. A harmadik fordulóban a tavalyi bajnok Slavia immár harmadik vereséget szenvedte el. Viszont kikapott a másik élcspat, a Sparta is. Eredmények: Kladno—Slavia 1:0, Viktoria Pilsen—Bratislava 4:1, Ostrava—Sparta 3:2, Nachod—Zsidenice 3:1, Prostějov—Pardubice 5:1, Viktoria Zsiskov—SK Pilsen 3:1.

Párizsban, a főiskolai világbajnokságok utolsó napján a gerelyvetésben Makkabi-versenyző lett első, az ész Issak személyében, aki 70.25 m-t dobott. A további helyezési sorrend: 2. Várszegi magyar 67.18, 3. Bartels német 65.45, 4. Heinssen német 60.33, 5. Eding német 59.25, 6. Blackway angol 58.77 méter.

Óriás Zoltán Építőipari kézikönyv

1048 lap számtalan ábrával I. Matematika. II. Statika. III. Gyakorlati rész. IV. Általános rész. Melléklet: Szabvány költségvetések 130 old. — Egészvázsonkötésben Lei 1.155. —

LEPAGE nál
Cluj
Kérjen ingyen jegyzéket!

Megjelent!

Még mindig...

Barzilay István
novellás kötet

10
novella

az erdélyi zsidóság életéről, ifjúságának problémáiról, chaluc-mozgalmának mozzanatairól. Az első erdélyi könyv, mely irodalmi formában tárja fel az erdélyi zsidó nép életét. Megrendelhető 100 lej előzetes beklidése ellenében (vidékre még 10 lej portóköltség) az Uj Kelet kiadóhivatalán.

Közöltesse ujévi üdvözlétét az UJ KELET ROSHASANAI számában.

amely rendkívül gazdag tartalommal, szeptember 5-én jelenik meg. Ily módon jókívánságai eljutnak minden rokonához, ismerőséhez és üzletfeléhez és egyuttal támogatja a Keren Kajemetet is, a palesztinai földvásárlás alapját. A közlési díj kevesebb, mint amennyibe a névjegyek és borítékok, valamint a szétküldés postaköltsége kerülne.

Egyszerű üdvözlét, folytatólagosan közölve — 30.— lej
Egyszerű üdvözlét, külön sorban — 50.— lej
Egyszerű üdvözlét, külön szöveggel — 100.— lej
Nagyalaku keretes üdvözlét üzletek, vállalatok, egyesületek részére 250.— lej

Küldje be üdvözlét szövegét és a megfelelő összeget (postabélyekben is) vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz, vagy vidéki fiókkiadóhivatalaink és megbízottaink bármelyikéhez.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Stjenka Rasin, a legszebb orosz mese, a legpazarabb kiállítás, végig izgalmas cselekmény. Fősz.: Haus A. Schlettow, Heinrich Georg, Vera Engels, Vladimir Stoloff. A kozák kórust vezényli: Jaroff.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

A kis potyautas. Shirley Temple, a világhírű gyermekszótárnak legnagyobb sikerű alkotása. Shirley kinaiul beszél és énekel. Rendes helyárrakkal: 22 és 27 plusz 6. Diákoknak és munkásoknak kedvezmény. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Legújabb Fox journal.

DAVILA MOZGÓ MŰSORA:

Ma utójára 2 óras Mickey-Maus műsor. Előadás kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor. Helyárak: 15, 20 és 24 lej bélyeggel együtt.

MUNKÁJ MOZGÓ MŰSORA:

Szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap 3, 6 és 9 órakor két világláger: I. Pétevári muzsikás. Az évad legnagyobb orosz filmsláger. Fősz.: L. Orlova, a Cirkusz film főszereplője és K. Tarassona. II. Divatparádé. Minden eddig felülmúló revüfilm. Fősz.: Williams Powell és Bette Davies. III. Journal.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszerű kiállítás egy sor 2 lej, vasárnapon befűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 36 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbíthatunk, ha portóköltség mellékelve van.

Eladó egy parasztpozsztó (halina) gyár teljes felszerelése. Érdeklődni: Káhnán Kálmán ziarist, Sighet.

A tanyműveltségét keressük. Dukász Testvérek cég Arad.

Favállalat keres azonnali belépése kezdő fizetéssel román-magyarul tudó jó kézirású gyakornokot. Cim Rudolf Mosse Cluj.

Uricsaládnál egy gimnázista fiu vagy lány teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban.

Magántanárként keressük 10—12 alsós liceumista magántanuló mellé. Ajánlatokat fizetésmegjelöléssel dr. Farkas, Somcuta-Mare címre kérünk.

Ortodox ufi család elegánsan butorozott szobába teljes ellátással elvállal diákok esetleg magános hivatalnokot vagy hivatalnokot. Cim: Regele Ferdinand 41.

Orth, köser családnál 2—3 személy részére teljes ellátás kapható. Mozesnél, Bariju 20.

Uricsaládnál 1500 lejért teljes ellátást kaphat középiskolás leány. Bővebbet: Cluj, Str. Memoarndului 10, a portásnál.

Fiatallány kintinó teljes ellátást kaphat zsidó uricsaládnál. Cim: Str. Elisabeta 32.

Szekely Duci mozgásművészeti és tornaiskolája ismét megnyitott felnőtteknek és gyermekeknek. Egyéni és csoportoktatás. Tanárnő kiképzés. Str. Gherescu 8. (Ovár.)

Konyhabutorok a legdivatosabb színekben és a legmodernebb kivitelben olcsón kaphatók. Tekintse meg modelljeimet vételközlekedésség nélkül a Str. Gh. Bariju 10. szám alatti asztalosműhelyben.

Mérnök! Gyár! Orvos!

Minden német (25% redukción), francia, angol, stb. folyóirat és könyv LEPAGE-nál Cluj. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól, Cluj, jelezve mely szakma érdekli.

Könyvek Folyóiratok Diszertációk

a legmodernebb kivitelben készü-
nek a

FRATERNITAS

Könyv- és Lapkiadó Résszervezet
székhelyén Cluj, Str. Barou
L. Pop 10. Telefon: 4-51.

HIREK

— **Lotte Lehmann a francia becsületrend tisztikeresztjével tüntették ki.** Salzburgból jelentik: Lotte Lehmann kamaranékesnőt a napokban a francia becsületrend tisztikeresztjével tüntették ki. A művésznőt a kitüntetés akkor érte, amikor a Fidelio női főszerepében óriási sikereket ért el. Az előadás után Puaux, Bécsben akreditált francia követ meglátogatta a művésznőt öltözőjében és megkérte, hogy előadás után jöjjön az Österrichischer Hof disztermébe, ahol tiszteletére ünnepélyt rendeznek. Az ünnepélyen megjelent Schuschnigg kanclerár, az osztrák kultuszminiszter, továbbá a követségi kar és a bécsi művészélet számos kitünősége. Puaux követ melegen üdvözölte a művésznőt, mint büszkeségét az énekművészetnek. Lotte Lehmann megindultan köszöntö meg a megtisztelő szavakat és bologan vette át a kitüntetést.

— **Gyujtogató gyermekeket fogott el a párizsi rendőrség.** Párizsból jelentik: Az utóbbi hetekben az ország délnyugati részsein rendkívül sok gyujtogatás történt. Nemcsak falvakban törtek ki váratlanul tüzek, hanem a környező erdőket is sok helyütt felgyújtották. A rendőrség sejtette, hogy szervezett banda követi el a gyujtogatásokat, de csak hosszasan nyomozás után tudtak elfogni két fiút, akik közül az idősebbik 15, a fiatalabb 13 éves. Ezek bevallták, hogy ők gyujtogatnak, és pedig egy bandában, amelynek vezetői Dél-franciaországba szöktek azzal a szándékkal, hogy átkerüljenek Spanyolországba.

— **Asztmában szenvedőknek gyakran megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a természetes „Ferenc József” keserűvíz azáltal, hogy a tápcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és kiemelésen levelezi s az emésztőszervek további működését hathatósan elősegíti.** Az orvosok ajánlják.

— **A kefekezelmi légijárat új szervezetről esik a legtöbb szó Bucurestiben.** Valóban az L. A. R. E. S. társaság, amely rendszeres járatokat vezetett be Bucuresti és a vidék nagyobb centrumai között és amely most nemzetközi forgalmat létesít, egy nagy aviatikai társaság a leghíresebb repülőgépekkel (Lockheed—Electra, Junkers és Potez), valamint szigorú fegyelem alatt álló szakképzett személyzettel. Az L. A. R. E. S. társaság első gondja a repülés teljes biztonságának a biztosítása. Hogy egy újabb lépéssel előbbre vigye az itteni kefekezelmi repülés ügyét, Cociasu mérnök ur, az L. A. R. E. S. társaság igazgatója nemcsak ideérkezni, hogy megtegye a szükséges intézkedéseket.

— **Meghalt Halévy professzor, a nagy lírettista fia.** Párizsból jelentik: A napokban meghalt Párizsban Elia Halévy tanár hatvanöt éves korában. Halévy a párizsi egyetem politikai tudományának tanára volt, számos történelmi és filozófiai mű szerzője. Elia Halévy fia, Ludovic Halévy volt Offenbach operáinak szövegírója. Az Orpheus, a Szép Heléna fővígépei tőle származnak. Később Strauss Denevér-jének szövegét is írta. Elia család tagja volt Jaques Halévy, a Zsidónak népszerű kompozítorja. A Halévy-család Párizs művész- és tudományos életében évszázad óta vezető szerepet tölt be.

— **Dr. Lengyel Miklós rendelését új szanatóriumába, str. Gojdu 3 szám alá helyezte át.**

— **Lionel Rotschild emléke.** Megírta az Uj Kelet, hogy lord Lionel Rotschild, akinek Balun történelmi jelentőségű deklarációját intézkedésvankilenc éves korában Londonban megírta. Lord Lionel Walter Rotschild egyike volt az angol arisztokrácia kimagasló egyéniségeinek. Nem mint pénzember szerzett hírnevet, hanem mint tudós és filozófus. Gyakran említették, hogy büszke arra, mert nem a pénzügyi terveket kiigyalni, hanem ehető tudományos problémákba merülni, amelyek sokkal fontosabbak számára, mint a börtörzsű és a nagyobb pénzügyi vállalkozások végrehajtása. Apja, lord Nathaniel Rotschild, barátja volt VII. Eduárd királynak. Halála után a Rotschild-ház örököse és feje. Lionel Rotschild lett, aki csak néhány hónapig vezette a bankházat, azután átengedte azt Anthony Rotschildnak, aki bizonyára szakszerűbben tudta ellátni a világhírű bankház ügyeit. Lionel Rotschild tudományos kutatásokat végzett és az akadémikusok világában, mint zoológus nagy nevet szerzett. A cambridge-i és bonni egyetemeken folytatta és fejezte be tanulmányait, majd Zwingen, egy csendes angol városban bíróként vásárolt és a kastély mellett lévő parkban nagyszabású állattani gyűjteményeket létesített. A tudósok mint szakembert nagyra becsülték és már fiatalon beválasztották az első tudományos testületbe, a Royal Society-be. Annnyira hódolt a tudománynak, hogy családát sem alapított. Nevét a tudományos világban és a zsidó történelemben örökítette meg.

— **Egy bányamunkás érdeme.** Moszkvából jelentik: A sajtó hosszú cikkeket szentel a „sztakhanovista” mozgalom második évfordulójának. A Pravda és Izvesztia rámutatnak arra, hogy egy egyszerű bányamunkás kezdeményezésének köszönhető, hogy a termelés nagymértékben növekedett.

Kiujult az arab terror Jeruzsálemben

Négy arab és egy zsidó halálos áldozata van a terror-csúcslevegőnek

TEL-AVIV, augusztus 31. **Tegnap este az egyik külvárosi negyedben bomba robbant és megsebesített egy zsidót, valamint két arabot. Jeruzsálem több részében verekedések voltak. Több fegyverelőves dörögött el. Egy arab meghalt, több megsebesült. A légkör igen feszültté vált. A rendőrség megerősítette az őrzővonalakat.**

JERUZSÁLEM, augusztus 31. **A rendezetlenség állandósulnak. Az utolsó 48 óra alatt 4 arabot öltek meg, egyet súlyosan megsebesítettek. Tel-Avivban a lakosság egyre nyugtalanabb.**

A terror főleg a mérsékelt arab körök ellen irányul.

A ROYAL előmozdításban ma, szerdától egy újabb világláger:

SHIRLEY TEMPLE

világhírű gyermekszínművész legnagyobb sikerű alkotása: „A KIS POTYAUTAS”, amelyben a világ délelgetett kedvence kínaiul beszél és énekel. Csodás felvételek HONGKONG és SAINGHAI kínai negyedében. Rendes helyárrakkal: 22 és 27 plusz 6. Diákoknak és munkásoknak kedvezmény. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

— **Időjárásjelentés.** Lasan süllyedő, majd emelkedő légnyomás, enyhe északkeleti légáramlás, muló boruló jellegű égboltozat, gyenge csökkenő hőmérséklet, helyi jellegű esők, főleg az ország déli részeiben. Ma déliben a fő városban 20 fokot mértek.

— **Ötvenszázalékos vasúti kedvezmény Bucurestibe.** Bucurestiből jelentik: A CFR 50 százalékos kedvezményt engedélyezett a Bucurestiben szeptember 10 és október 10-ike között rendezendő róza és dísznővény-kiállításra utazóknak. A jegyek érvénye maximálisan öt nap lesz a fővárosba való érkezéstől számítva. Ugyancsak a CFR arról intézkedik, hogy mai kezdettel leállítsa a Bucuresti-Constanta között közlekedő, sűrített levegővel hajtott vonatot. A vasúti kedvezményekkel kapcsolatban a CFR elhatározta, hogy október elsején megszünteti a vasár- és ünnepnapokra érvényes menettérítési jegyeket. A CFR ügyvezető igazgatósága cölfolja azokat a híreket, hogy tervebe vették a vasúti tisztviselők és munkások illetmény-lezállítását. Ellenkezőleg, kijelentik, hogy rövid időn belül megkezdik az előléptetési lehetőségek tanulmányozását. Szó van a nyugdíjtörvény módosításáról is.

— **Korda Sándor legújabb filmje „Erzsébet királynő” méltán sorozható a VIII. Henrik és a Vörös pimpemellé mellé.** Korda Sándor a film forgatása előtt hónapokon keresztül tanulmányozta Erzsébet királynő korát, hogy minden tekintetben tökéletes munkát alkoss. Hosszas fáradozást siker is koronázta. A film rendezése csodálatos. Tengeri csatái, hajók égése, katonák felvonulása, követei fogadtatása és más hasonló gazdag jelenetek teszik monumentálisá ezen alkotást. A film Erzsébet királynő életének egyik legfontosabb eseményét örökíti meg: spanyolországi hadjáratait. Meg kell még emlékeznünk a film három főszereplőjéről. Erzsébet királynő Flora Robson, rendkívül érdekes arcú művésznő személyesíti meg. Első udvarhölgye a bájos Vivian Leigh, akit már ismerünk Titkos üzenetek Conrad Veidt filméből. Mindkettő partnere az angol filmvilág ismert sztárja Lawrence Olivier. Nyugodtan ajánljuk ezen alkotást azoknak, akik igazán érdekes filmet kívánnak látni.

— **Hirtelen halál.** Muresan Todor gazdálkodó felesége Presca telepen lakó 63 éves asszony hirtelen meghalt. A hirtelen elhunyt asszony lakására kiszállott az ügyeletes rendőrkapitány és dr. Maier kerületi tisztiorvos. Minthogy az orvos megállapítása szerint a nő szívverésében hirtelen halt meg, megadták a temetési engedélyt anélkül, hogy a törvényszéki bonctani intézetbe szállították volna.

— **Elefántvadászat Rotte-dam uccán.** Rotterdamból jelentik: Elefántvadászat színhelye volt tegnap a holland kikötőváros. Egy nagy nemzetközi vándorcirkusz öt elefántja elszabadult. Három hamarosan sikerült visszatelelnie a személyzetnek, két elefánt azonban előbb összerombolta a nagy cirkuszszátrat, majd elrugaszkodott és egyenesen Rotterdam fő-uccájá felugrott. A nagyforgalmu uccákon remült sikoltozás, fejvesztett futkosás támadt. Az emberek nem várták meg, hogy az elefántok letaposkák őket: maguk taposták le egymást. Eközben sokan megsebesültek. Pedig az elefántok senkiben sem tettek kárt, csak loholtak üldözőik elől. Az „elefántvadászatban” lovas-, gyalogos- és motorkerékpáros rendőrség vett részt. A két elefántot végül is bekerítették, cirkuszi örök megnyugtatták és nehéz vasláncokkal egy sötétségjelző vasztagderekre fához köztözték, addig is, amíg azután végleges elhelyezésükről gondoskodni lehetett.

Kétszer ad, aki a szegény betegnek ad lépjen be a Kórházegetületbe!

— **40.000 ember egy box-mérkőzésen.** Newyorkból jelentik: A Joe Louis — Tommy Farr mérkőzést 40.000 ember nézte végig. Az angol méltó ellenfele volt a négernek, aki nehezen szerezte meg győzelmét.

— **15000 méter magasságba emelkedtek és sértetlenül földet értek.** Moszkvából jelentik: Ukraiński és Alexiev katonai repülők 10.800 kilométer befogadóképességű léggömbjükkel felszálltak és 52 perc alatt 15.100 méter magasságba emelkedtek. Miután különböző tudományos megfigyeléseket végeztek, Ivanovo vidékén földet értek. A léggömb gondolája légmentesen el volt zárva, a pilóták rádió útján érintkeztek a földdel.

— **Minden nő, ki bőrének üdöségét, tisztaságát meg akarja őrizni, használjon Dr. Buda-féle Havasi gyopárkrémet, szappant, pudert.**

— **A robozó személyvonat elűtött egy parasztszekeret.** Bucurestiből jelentik: Izvornul és Madaras állomások között egy személyvonat elűtötte Szilics Anton Sandominic közsgébeli lakos szekerét. A gazda súlyosan megsebesült.

— **Meghosszabbították Bugnariu tanár vizsgálati fogságát.** A helyi katonai törvényszék ma foglalkozott Bugnariu Todor kommunista tanár fogvatartása ügyével. Mint ismeretes, Bugnariu a hadbírósgat már egy ízben 1 évi elzárásra ítélte. Néhány héttel ezelőtt büntett pártolási és államellenes igazgatás címén a tanár ellen újabb eljárás indult. Annak idején a vizsgálóbíró elrendelte ellene a 30 napos vizsgálati fogságot, ami most járt le és a katonai törvényszék azt egy hónappal ismét meghosszabbította.

— **A Zsidó Párt értesítéi tagjait, hogy rendezeti gyűlést ma, szerdán este 9 órakor a Stroescu ucca 7/be szám alatti helyiségében megtartja.**

— **Kovács György betegsége.** Kovács György, a magyar színtársulat népszerű drámai színésze izületi gyulladásban megbetegedett. A művész állapota nem súlyos ugyan, de a már hetek óta tartó kínos betegség még hosszú ideig elhúzódhatik. Ezert a színtársulat az ősz szereposztásokat valószínűleg Kovács György nélkül fogja megoldani.

— **Elhalasztották az új városi főjegyző kinevezése ellen benyújtott fellebbezés tárgyalását.** Közöltük, hogy dr. Pop Victor ügyvédnek városi főjegyzővé történt kinevezését többen megfellebbezték a közigazgatási bírósághoz. A fellebbezők a közigazgatási bírósághoz intézett folyamodásukban arra hivatkoznak, hogy dr. Pop Victornak nincs meg a közigazgatási törvényben előírt képessége és így kinevezése jogtalanul történt. A közigazgatási bíróság a napokban tüzte tárgyalásra a fellebbezés ügyét. Erdemleges tárgyalásra azonban nem kerülhetett sor, mert a fellebbezés alátámasztásul szolgáló adatokat nem terjesztették be. Ezert a tárgyalást a bíróság a jövő év február 22-ére napolta el.

Héber szótárak

Mannheim—Grosz: Héber-magyar szótár
az első modern teljes héber-magyar szótár rövid nyelvtannal, 628 oldal, kb. 20.000 szavval díszes kötésben 300 lej, füve 200 lej.

Mannheim: Magyar-héber szótár
modern magyar-újhéber szótár, 300 oldal, 15.000 szó 120 lej. Kapható az

Uj Kelet kiadóhivatalában
Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

etét
MAI
eg. Ily módon
éhez és egyuttal
at. A közlési díj
szétküldés posta-
30.— lej
50.— lej
100.— lej
250.— lej
yekben is) vagy
és megbizottaink
RO
NÉSEK
3 lej, vasgag
apróhirdetés 20 lej,
számlák kedvezmény,
fizetés. Jellig
tunk, ha portobélyeg
7AL.
ó (halna) gyár tel-
ni: Káhnán Kálmán
estink. Dukász Test-
nali belépése kezdé
tul tudó jó kézírás
de Mosse Cluj.
zista fiu vagy lány
m a kiadóban.
nk 10—12 alsós li-
mellé. Ajánlatokat
rkas, Somcuta-Mare
elegánsan butoro-
ssal elvállal diákok
okot vagy hivatal-
nand 41.
—3 személy részére
esnéli, Bariju 20.
t teljes ellátást
y. Bővebbet: Cluj,
ortársnál.
es ellátást kaphat
r. Elisabeta 32.
vészeti és torna-
nőtteknek és gyer-
ortoktatás. Tanárnő
(Ovár.)
atosabb színekben
n olcsón kaphatók.
t vételekötettség
szám alatti aszta-
r! Orvos!
cöl), francia, an-
yev LEPAGE-nél
zékét Lepage-nél,
akma érdekli.

UJ KELET Legújabb hírek

Antiszemita uszítással akarja megakadályozni a jobboldal a nemzeti parasztpárt hatalomra hívását

A maniusták elkészítették Szovátán a Mihalache-taktika deficités mérlegét

Bucuresti, augusztus 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A politikai pártok vezetői, valamint a kormány tagjai befejezték nyári üdülésüket és valamennyien visszatértek a fővárosba. A politikai élet fokozatosan visszatér rendes kerékvágásába. Az érdeklődés homlokterében változatlanul a kormányutódlás kérdése áll. Az a féktelen antiszemita kampány, amelyet a jobboldali lapok szinte vezényszóra indítottak el az utóbbi napokban, szoros összefüggésben áll a liberális kormány közeli távozásával. A választásokon a nemzeti parasztpártnak sikerült biztosítani a maga számára az elsőbbséget a jobboldali alakulatokkal szemben és legesélyesebb jelöltként kvalifikálta magát a liberális kormány örökségére. Ezt a választások eredménye által teremtett helyzetet igyekeznek most a jobboldal az antiszemita atmoszférának a végletekig való kihasználásával ellensúlyozni és olyan légkört felidézni, amelyben a párt hatalomra hívása „nemzeti szempontból nem kívánatosnak tűnethető fel. Amit a jobboldali pártok elveszítettek az urnák előtt, most a zsidóság bórén próbálják visszazerezni és sajtókampányok segítségével, amelyekhez az erkölcsi zsírtól mindenestire olyan személyiségek adják meg, mint Miron patriarcha, vagy Iorga professzor.

A maniusták

A politikában néhány érdekes megnyilatkozás történt az utóbbi napokban. Így mindenekelőtt is a maniusták szovátai megbeszélése, amelynek során felgyölyítették a nemzeti parasztpárt mai helyzetének egész problematikáját. Maniu ismeretesen pesszimista volt azokkal az ígéretekkel szemben, amelyeket Mihalache bizonyos helyekről a párt sürgős hatalomra hívására vonatkozólag kapott. Az 1934 novemberében Bucarestbe összehívott tömegdemonstráció elhalasztását élesen ellenezte, mert nem hitt abban, hogy az elhalasztó határozat, amely Lupu és Mihalache audienciája után született meg, komolyabban megalapozott lett volna.

Nem hitt Maniu a későbbi terminusokban sem és figyelmeztette Mihalachet, hogy az ut, amelyen halad, nem fogja hatalomra hozni a pártot. Komoly akcióval azonban nem gátolta Mihalache tevékenységét és hagyta, hogy az idő bizonyítsa be, hogy a Mihalache taktika nem célhoz vezet.

Ezt a mérleget állították fel a minap a szovátai tanácskozáson. A maniusták azonban előreláthatólag továbbra is háttérben maradnak és bevárják, amíg a Maniu és Mihalache közötti taktikai eltérések fölött a kormányválság megoldásának módja mondja ki a vég-ső ítéletet.

A bucaresti lapok élénken kommentálják a látogatást, amelyet Victor Iamandi kultusz-miniszter tett dr. Lupunál, Slanicul Moldovei-en. A kultuszminiszter közismerten demokráta meggyőződésű és híve a kormányutódlás normális megoldásának. Véleménye szerint egy alkotmányos és parlamentáris államban nem lehet a tömegek akaratát figyelmen kívül hagyni. A tömeg pedig úgy a részleges választásokon, mint a községi és megyei választásokon a nemzeti parasztpárt mellett nyilatkozott meg. Iamandi egyébként is többször tárgyalt az utóbbi időben a nemzeti parasztpárt vezetőivel. A liberális párt és kormány több vezető tagja kereste fel az utóbbi hónapokban Mihalachet, többeket ebedre is vendégül látott magánál és a nemzeti parasztpárt vezérének családjai annál fájdalmasab-

bak voltak, minél pontosabb ígéretekkel kapott a liberális miniszterektől és vezetőktől a párt hatalomra hívására nézve.

Meghosszabbítják az ostromállapot Szeptember 15-én lejár az ostromállapot meghosszabbításáról szóló törvény. Ebből az alkalomból Dinu Bratianu és Tatarescu között ismét fel fog merülni a kivételes állapotok fenntartásának problémája. Dinu Bratianu és Tatarescu közelebbről találkozni fog-

nak, hogy megtanácskozzák ezt a kérdést. Egyes lapokban az a hír jelent meg, hogy Dinu Bratianu ismét nyilvánosság előtt állást akar foglalni az ostromállapot és cenzura ellen. Ezzel szemben beavatott körkörös párti körökben úgy tudják, hogy a liberális párt vezére ezúttal sem fog nehézségeket okozni Tatarescunak, annál is inkább, mint-hogy véleménye szerint a Tatarescu-kormány utolsó heteit éli.

Franciaország vissza akarja nyerni akciószabadságát a spanyol kérdésben

Adáz harcok a frontokon. Elsülyesztettek egy orosz hajót

Salamanca, aug. 31. A felkelők vezérkarának közleménye szerint Franco csapatai tegnap folytatták előnyomulásukat Santander körzetében, ahol több falvat foglaltak el. A déli fronton a köztársaságiakat több ízben is visszaverték.

Tagetől délre a felkelők a Sisa palota irányában támadtak és Casa de la Legura felé rohamoztak.

Valencia, aug. 31. A köztársaságiak közleménye szerint a felkelők minden fronton vezetett támadásait visszaverték.

Montevideo, aug. 31. A külügyminisztérium jegyzékét intézett a kormány mellett akreditált amerikai diplomatáknak, amelyben arra kéri őket, tegyenek közös nyilatkozatot elismerve a spanyol hadviselői minőségét tekintettel a tényekre és jogi helyzetre.

Santiago de Chile, aug. 31. A külügyminiszter jegyzékét kapott Uruguay kormánytól Franco tábornok elismerésének kérdésében. A jegyzék a holnapi minisztertanács tanulmányozza és valószínű, hogy azonnal határozatot hoz.

Saint Jean de Luz, aug. 31. A Stefani jelentése szerint a Franco területén élő francia állampolgárok, hír szerint felszólítást kaptak, hogy legyen készen az ország 24 órán belül elhagyására. Ez volna a válasz a francia kormány ellenséges magatartására Franco tábornok néhány hivatalos képviselőjével, többek között Losandes gróffal szemben. Herbette spanyolországi francia követ közbeiktatására az intézkedés végrehajtását felfüggesztették, de a felkelő kormányból úgy hírtik, hogy Franco nem hagyja megtorlás nélkül ezeket az udvariasságokat. Amennyiben Franco fenyegetését valóra váltja, hátezer francia kereskedő, iparos és mérnök, akik Spanyolországban telepedett le, vesztené el kényerét.

Santander, augusztus 31. A Havas jelentése szerint a felkelő csapatok Asturia határához közelednek. Tegnap gyors és heves előrehaladást értek el és most a tartomány határáról hat kilométernyire állanak. A front általában a Nansakore patak mentén húzódik el, mely Unguera kikötőjénél ömlik a tengerbe.

Mint Saraguzából közlik, a köztársaságiak aragóni offenzívája tuljuttott kritikus pontjain. A leghevesebb támadás Fuentes de Ebronál és Belchitenél zajlott le. A támadás célja nemcsak új állások hódítása, de egy a felkelők által bekerített kormánypárti csapatot felszabadítása volt. A támadás nem sikerült. A kormánycsapatok erőteljes nyomást gyakoroltak a Zuga szakaszra, de eredmény nélkül. Ma felkelő osztagok is ellentevékenységet kezdtek és azt hiszik, hogy a küzdelem döntő fontosságú lesz a front helyzetére.

London, augusztus 31. Az angol kormány három tervezetet tanulmányoz a spanyol kérdésben. Az egyik a spanyol kormány tiltakozását tartalmazza Olaszország beavatkozása ellen, a másik pedig a Földközi tenger ellenőrzésének visszaállítására vonatkozik abból a célból, hogy a kereskedelmi flottát támadásoktól megvédje. A harmadik tervezetben, amelyet az angol kormány tanulmányoz, Anglia, Franciaország, Jugoszlávia, Görögország, Törökország és Egyiptom közötti tárgyalásokról van szó, melyek a népszövetségi ülészek idején történnének Genfben, a közös intézkedések megvitatására és esetleges földközi-tengeri terv kivizsgálására.

A tervet azonnal bemutatják Chamberlainnak, mielőtt szabadságáról visszatér. Angol hivatalos körökben kiemelik, hogy jóllehet Franciaország nem változtatta meg magatartását a Spanyolországban harcoló külföldi önkéntesek kérdésében, mégis igyekezett tudtul adni, hogy amennyiben az angol-francia erőfeszítések a földközi-tengeri incidensek elhárítására nem sikerülnek és ha az olasz beavatkozás kérdésében nem történik változás, Franciaország kénytelen lesz akciószabadságát visszavenni a benemavatozás kérdésében.

Róma, augusztus 31. A pápa ma kihallgatáson fogadta Ayeinena márkait, Franco új megbízottját.

Párizs, augusztus 31. A „Ce Soir“ jelenti, hogy a Temerlasev 1075 tonnás orosz hajót az algiri partok mentén Algirtól mintegy 120 kilométernyire megtorpedózták és elsülyesztették. A 29 főnyi személyzetét sikerült partra szállítani.

A kisantant-konferencia határozatai

Bucuresti, augusztus 31. Lapunk más helyén ismertettük a sinai kisantant-konferencia tanácskozásának lefolyását és előzményeit. A tanácskozások befejeztével a konferenciáról hosszú hivatalos közleményt adtak ki, amely hangsúlyozza, hogy a három állam teljes egyetértésben vizsgálta meg a felmerült nemzetközi problémákat. A három külügyminiszter megállapítása szerint bizonyos aggasztó tények ellenére is a javulás szimptomái mutatkoznak az európai nemzetközi helyzetben, amelyek feljogosítanak arra a reményre, hogy nyugodtabb éra következik az európai béke szempontjából.

A továbbiakban kihangsúlyozza a nyilatkozat, hogy a kisantant hű marad a Népszövetség alapokmányához, nem látja fenforogni a paktum módosításának szükségességét, de olyan módokat megteremtését javasolja, amelyek a paktumban foglalt határozatok végrehajtását és hatályosságát elősegítik. Az új Locarnóval kapcsolatos tárgyalások tekintetében a kisantant véleménye is a javulás szempontjából nem járulhatna hozzá a béke biztosításához, csak abban az esetben, ha összeegyeztethető a biztonsági rendszerrel, amely egyidejűleg más részeken is biztosítja a békét.

A kisantant nem kíván beavatkozni a spanyolországi eseményekbe, de támogatja olyan nemzetközi ellenőrzést, amely a polgárháború nemzetközi konfliktussá való elmérgesedését eljélt vehetné. Aból az elgondolásból indul ki a kisantant, hogy az államot szuverén joga dönteni afölött, milyen ideológia alapjára kívánják kormányozni önmagukat.

A továbbiakban üdvözlö a kommuniké Hui amerikai külügyminiszter békenyilatkozatát majd a kisantant államok azon óhajának kifejezést, hogy a Dunamedence államai közötti gazdasági kapcsolatok minél élénkebbé alakuljanak.

Magyarország felfegyverkezésére célozva kisantant konferencia leszögezi, hogy ragaszkodik a békeszerződés érintetlenségéhez. Valamely szerződés módosítása nem tehető a tárgya, megkezdés határozható és az összes érdekelt államok hozzájárulása nélkül.

— Öngyilkos aradmezei leány. Aradr jelentik: Ivánovics Sofia 24 éves öthalom közsébeli leány tegnap délután öngyilkossági szándékkal marólugot ivott. Mire szándékozott észrevették a halálrázánt leány tettét és orvosi segítséghez folyamodhattak, állapota annyira súlyossá vált, hogy életbenmaradásához kevés a remény. Levelet nem hagyott hátra, ismerőseinek véleménye szerint azonban szerelmi bánat miatt akart megválni az élettől.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó K. R. nyomasas Cuij, Strada Baran L. Fog 12. Telefonaszám: 18-90.

SZÉKELY és RÉTI
 BUTORGYÁR R.T. · BUCURESTI · TG. MUREŞ
TERVEZÉSÉBEN
 KIVÁ NATRA MEGBIZOTTUNK FELKERESI

SZOVATAN
 természetes meleg gyógyfürdőn utószezőban napi penzó személyenként
120 lej

Exa...
 No. 2
 19. Tel...
 Savont...
 ezve 60...
 földre:
 félévre:
 detések:
 KELLE...
 működés...
 ja. Cik...
 törres

Hiba
 kalk

Immár
 taizmus
 látott hi...
 A japá...
 pán ko...
 szerien...
 nyokat,
 még mi...
 nailag t...
 ben.

Tokió
 manü ez...
 erőszak...
 násakor...
 és mitse...
 Tokió
 japán im...
 az észak...
 legelém...
 tapasztal...
 nemzeti...
 ellenes...
 hogy fél...
 már egy...
 teszka el

Japán
 szemben...
 zonyos...
 mozgósít...
 tonai szel...
 egyidűleg...
 az esetleg...
 és ameri...
 ellenes m...
 azokat a...
 eredmény...
 leget.

Egy 40...
 japán im...
 embertele...
 hész lesz...
 is, mely...
 b'utalítás...
 élt, hogy...
 Ázsiát és...
 heti.
 Ma még...
 boru végs...
 ayekből a...
 pánnak na...
 Kinával s...
 amennyibe...
 lapjaiban...
 gazdasági

Öngyilkos

Focsani...
 gi tisztv...
 Az öng...
 an.
 A köztis...
 tőket és...
 egy össez...
 ermeke...
 Imthyog...
 oz gyul...
 zber és...
 olt ezzel

Ialálal...
 s ezzel...
 usztvise...
 ikedések...
 z a kérd...
 ég a ro...
 amióta Nag...
 a fennáll...
 Meglehet...
 lam nyujt...
 Nyilvánva...
 Ebből a f...
 re segítség...
 egy a közt...
 A focsani...
 ember volt...
 Az olyan...
 nem tud me...
 akasztatja...
 A növekv...
 Jolent az áll...
 A köztisz

